

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Isidori secretorum expositiones sacramentorum quaesitiones in Vetus Testamentum - Cod. Aug. perg. 247

Isidorus <Hispalensis>

[S.l.], [10./11. Jahrh.]

Isidor: expositiones secretorum sacramentorum seu quaestiones in Vetus
testamentum; praefatio; deo libri Genesios; capitula

[urn:nbn:de:bsz:31-58698](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-58698)

Historia sacrae legis non sine aliqua praenuntia
 donec futuro rē gesta ac que conscripita est nec p̄nere
 ad p̄figurationis mysterium tā multa plēne umbra rerū gestarum
 m̄doceat apostolus diceret, Lex figurā habet futurū bonorū nōn p̄
 imaginē rerū p̄ m̄doce quae dā que linea figuratam dicta uel facta sum
 & iam plēna mysticis sacramentis adiuuante supra gratia huius
 opusculo ex se quom̄es Inaximus ueterū celestias ac rē sententias
 congregantes uelut ex diuersis praeis flores lector ad am̄entiam facime
 & pauca demulct breuiter p̄ferri gemet pleraque & iam aduicines
 uel aliqua ceperat mutantes offerimus non solum studio sed etiam
 facta diuisi lectoribus quonūmua longitudo sermonis aborre. breui
 enī expositione succinta non faciunt de prolixitate fastidium. prolixa
 & occulta reddunt oratio. breuis & aperta delectat. & quia iam pridem
 huiusmodi terra a nobis sermo totus congeus est. necesse est ut p̄tendens
 hystorie fundamento allegoricus sensus sequatur. Nā figurat uel quaedam
 celis Intelleguntur uerū tā quā profetica in diuina p̄cedentia finitū
 sanctorum nomina que in lege & prophētis scripta sunt mysterio rā
 maabus obteguntur sed prohi que aliquid significant. & iam quom̄
 significare conecantur. Sicut enī Incharis & huiusmodi organū musi
 cōm̄on qui dē omnia que tanguntur canorū aliquid resonant sed corde
 cetera tamen Inuoluntate corpore Ideo facta sunt ut esset ubi conec
 rentur & quo rōderentur illa que ad carnalē suauitate mōdō latens
 est aratice. In his propheticis narratio n̄b, quae obteguntur aut aliquid
 sonant In seificatione futuro rē aut similibus sonant ad hoc Intra ponuntur
 ut sic unde illa significatā tā quā sonantia conecantur. Has autē
 gesta figurat dem̄stias. thesauris sapientū. ut p̄tendimus de
 In una forma conpen diu breuitatis conaximus In quibus la torā
 leges. sed ueterū re leges. quod enī ego loquor illi dicunt. & quia
 ipsorū est lingua. sum p̄tēta que sunt ab auctoribus origine. In
 ambrosio. hieronimo. cassiano. augustino. fulgentio. ac p̄tē
 amp̄oris.

Librae maioris.

Insigniter eloquenti gregorio.

Incipit Explicum Lib. de laboribus

- P**ratius suo operis ab exordio mundi usque ad expulsiōem ho-
minis de paradiso.
I De operibus sex dierum.
II De paradisi condicione uel hominis.
III De prece cepus di & per sua serpens.
IV De peccato primoru hominu siue sup plicio.
V De cam & abel eorum que pro genuit.
VI De arca siue de diluuiū mundi.
VII De noe & bene dictio ni bus eius in maximo mmo que conlaas ^{filis}
VIII De nebroth gigante & confusione linguarum.
IX De egresu abrahe a chaldeis.
X De uictoria abrahe & demelchisedech.
XI De amicitia abrahe & promissione di.
XII De agar & circuncisione abrahe.
XIII De tribus uinis que uenerunt ad hilicē mā brae.
XIV De sodomis & loth & filiabus eius.
XV De abimelech qui sarrā ducere uoluit uxorem.
XVI De naz uitate isaac & expulsione agar cum filio.
XVII De eo quod obtulit abraham filiū suum.
XVIII De isaac & rebeca.
XIX De ethara siue de morte abraham.
XX De ro quod isaac cum rebecca lūit.
XXI De pueris quos fecit isaac.
XXII De saū & iacob.
XXIII De spula quā in uisione uide iacob & reliqua.
XXIV De sa & rachel & duabus famulis.
XXV De fuga iacob & rachel que furata est deos patris sui.
XXVI De luda iacob cum angelo.
XXVII De dina & par tu nichel & in uestu ruben.
XXVIII De luda quando dormiuit cum nura sua.

De historiis seph

De bene dicti omibus patri archari. *capitulum*
Creata sunt caeli & terra in principio
terra erat ab exordio in principio condita
sic legitur sed qua littera in principio
trahitur de tota bis accipitur in principio

IN PRINCIPIO FECIT DEUS LUET TERRA

Prinicipium xpi est. sicut ipse ait in euangelio. ego sum primus et principium
quod & loquor uobis; In hoc legitur principium fecit deus caelum. id est
spiritaliter qui caelestia meditantur & quaerunt. In ipso fecit & carna-
les quae tenentur hominibus necesse deposuerunt; Terra autem erat inanis
& uacua. Terra scilicet & carnis nostrae inanis erat & uacua prius quam
doctrina acciperet & firmam. & tenebrae erant super faciem abyssi quia
delictorum erat & ignorantiae profunda obscuritas corda nostra
tegebatur. Spiritus autem dei ferebatur super aquas. Spiritus autem dei super cor-
num tenebrosus & fluidus quasi super aquas iam super ferebatur.
In quo subsistentem requiescere uisimus cuiusque uiuifica uisumur
flamma & cuius unda ablutimur; Dixit quoque deus fiat lux uelut inlu-
minatio credulitatis appareat. **P**rimo die luce delecta quia ^{fiog}
prima est in conuersione fides. Unde & istud primum in preceptis
mandatum est. Dominus deus unus est propter quam fide ipse deus & iam
uisibiliter in mundo apparere uoluit latens deus luxta praesentiae
suae gratiam diuinae lucis id est filios dei & lucis a peccatoribus agra-
at tenebris in istis uocantur dicitur & illis nocte. Nam quia in eadem habitatione
ne uisus appellatur. audia apostolum.

fuit inquit aliquando tenebrae nunc autem lux in domino. De inde secun-
da die dispositum de firmamento. Id est solidamentum scilicet scripturae
firmamentum in ecclesia scripturae diuinae intelleguntur qui a se multiplicabit
sicut liber. Discreuit que super hoc firmamentum aquas. Id est caelestes populos
angelorum. qui non opus habent hoc suspicere firmamentum in legem legentes
audiunt uerbum dei. Uident enim eum semper & diligunt; Sed super posuit ipsius
firmamentum legis suae super ^{caeleste} firmamentum inferiorum populorum. ut ubi

suscipientes cognoscant qualiter discernant Inter carnalia & spiritalia
quasi Inter aquas superiores & inferiores

Post haec die tertia collegit In uniuersas aquas inferiores salis. hoc est homi-
nes Infideles qui cupiditate tepescunt & peccato nunc carnalium fluctibus
quasi uentur & In se ipsos quasi a maritudo includuntur. Segregantque
ab eis arida populi scilicet fides fidei sita est obfixa que de hinc sup-
boru lumen & coheruit eos. Non turbulenta Iniquitatu suaru fluctibus
arida. id est anima sitiente dum conturbentur. licet atque ager mi nare
bonoru opera fructus secundu genus diligentes proxima In subsidio necesse
statu carnalium habent In se semet secundu similitudine. ut exa Infirmi-
tate compatiuntur ad subueniendu Indigentibus. producent & ligna fortis
robore & fructu feru. id est beneficium ad eripiendu eu qui In uia peccati dema-
nupotentis & pnedo protectionis specie. ubi ualido robore uis uideat.

Inde quarto die emicuerunt luminaria firmamento legis Infixa
id est euangelistae doctores & scripturae scilicet disputando coherentes &
omnibus Infirmis lumen sapientie demonstrantes. ^{facte} protulit & iam simul
& cetera in cantu sideru uerba. id est diuersoru uirtutu In ecclesia
numero fixas que In uisum obscuritate ra qua In nocte fulgentes diuident
In hoc firmamento scripturae sensibilia & Intellegibilia quasi Inter lucem
pfectoru & tenebras paruuloru & sunt In signis uirtutu & miraculorum
sunt & iam In tempora & In annos. quia predicatores propriis temporibus ui-
uunt & transeunt. uerbu autem datur manet In aeternu. Quare aut primo
terra germinauit deinde facta sunt luminaria. nisi quia post opera bona
uenit In luminata lucis ad con templanda specie sup ne uirtutis.

Inter haec die quinta facta sunt In aquis repalia animarum uiuaru
homines scilicet & renouata In uita per baptismi sacramentu facta sunt
& uoluptalia. id est anima ad supna uolantes

VII Post haec sexta die producit terra animam uiuam quando caro nostra
abstinens ab operibus mortuis uiua uirtutu germina paruit. Secundu
genus scilicet & riuu. id est uita In uita doctoru sicut apostolus ait. In uita
uirtutes inestote. Secundu nostru quippe genus uiuimus quando In opere
bono scilicet uiros quasi proximos imitatur.

Deinde prodegit terra bestias homines Inpotencia terra siue ferocitate
 supbia similes & peccata fideles In simplicitate vite uiuentis ser-
 pentes quoque Innoxios. scilicet uiros a stina uua uuae boni amalo
 dicentibus de Iniquitate his est repando scrutantes terra p qua Intellegit
 se perna Non illo succenofos quis huius mundi carnis cupiditatibus
 conlocant. Post haec fecit de homine ad imaginem suam p fidei scilicet & uiru
 quoniamque lib & scora uiro ra Inizando se & ipsa ueritate contemplabiliter
 biendo operatur lustia ut ipsa Intellegit & sequatur ad cuius imagine
 factus est ueritate. Ite & iam accepit potestate p suu maris & uolantia
 caeli perorūque ferari quoque ac que repentiū qui spiritualis ius que effodit
 & dōnmlis factus secundū apostolu ludicat omnia. Ipse aut iudicatur
 anemine. Quod uero sequitur masculū & femina fecit cor. In eadem spi-
 ritales & obediētes ostendit quia sicut uiro subdita est mulier sic & spiri-
 tuali & p se uro obediens est. is qui minus pfectus est. sicut apostolus ait.
 Rogamus uos fratres ut cognoscat is eos qui In uobis laborant & psumunt
 In dno. Dicatur enī an crescent & multiplicamini. Siue In linguas. Siue
 In spiritalibus. Intellegite gra dibus. ut domini occurrerit Intellectu
 tu omnia carnalia p turbationū quasi In sensibiliū am
 mariaū. Omne autē uerba seminale & omne lignum
 fructuosū quod datur est hominibus In eis cā fidelium
 De oblationibus suis scōrū comunicantes. unda postolus ait
 Nā si In spiritalibus par uis p facti sunt genales. de bēnē & carnalibus ministra-
 reas. haec sunt fructu fira ligna. In istis ergo gradibus tū qua In quibus dem
 diebus uos peracti. Ipsa pfectio singulorū operū & mane In cho azo sequerai.
Post ista rē loque quasi sex diera opera bona ual de sperit homo qui olemmō
 tis constantis In parā dno spiritali qō signi ficatur uita beata ubi non est
 sapientie diuisus In quatuor partes uir autē ubi edat lignū utz gratiam.
 ubi ualē disciplina morū quā fructus ligno rucarpax. Est nā que parā d y sus
 ut ab eorū. Quatuor flumina quatuor uir autē. ligna etis omnia let
 disciplina ligno rā fructus mores pio rā. lignū utz ipsa bono rā omniū maer
 sapientia est. De qua scripū est salomone dicente lignū utz est his quod
 pprehendunt eā & qui uenerit eā beatus. lignū scietate boni & mali

alia & spiritali
 falsas. hoc est hūm
 arnalia fluctibus
 Segregauit que
 que de hūm sup
 suarū fluctibus
 germe nare
 In subditis nec
 ut quia In firmi
 uentis & lignū forte
 unā patur dema
 dorū uerū uia uia
 enū legi In fia
 do coherentes &
 dicit
 mulier & iam siml
 tū In ecclesia
 fulgemes diuidit
 ast In terlu cem
 miracula rum.
 se panibus sui
 re aut primo
 na post opera bona
 ueritas
 arū uarū
 enū facti sunt
 do caro nostra
 urt. Secundi
 us ait. Inza
 do Ino pere

transgressi sunt mandata experimento. & ceteris seculari opera qualiter
In ecclesia spiritali. Intellegantur & explicata sunt. Deinde quod
si quatuor seculi significentur subicienda est.
ex diebus in summa ut dicitur opera & septimo requiritur.
Sexa & Karibus. humana genus. In hoc seculo per successiones temporis di opera
In signum. Quatuor prima est. ab adam usque ad noe. secunda a noe usque
ad abraham. tertia ab abraham usque ad dauid. quarta ad dauid usque
ad transmigrationem babiloniae. quinta deinde ad humile aduentum dñi
nostri ihesu xpi. Sexta que nunc agitur usque quo mundus firmatur donec
excelsus ueniat ad iudicium. septima uero intellegitur hinc que seculum
que scilicet uesperam non habet quia etiam nullus terminus claudet.
Pergamus ergo breuiter phas mundi omni. & ceteris replicantes ordinem
temporū eorum misceat eius differentias distinguamus.

Primo enim seculo facta est in qua lux homo in para dyso. In qua a latere filios di
lulucis nomine diuidit di a filio. hominū quasi a noctebris. fit que huius
die uesperam diluuii. **S**ecundū seculū factū est quasi firma mentis inter
aqua & aqua arcuati que illa que natiuitas inter pluuiam & maria huius
uespera fit con

Tertium seculū factū quando separata ut populi
sua agerantur. p abraham discernens eū qua si arida a baquis
uerp ferre & germ herbarū ac que lignorū id est scos & fructū

Item in scriptura huius uespera sunt peccatū & malicia pessima regis saul
unde quartū seculū cepit ad dauid quando constituit di luminaria in firmamē
to caeli. Id est splendorē regnū quā solis excellētia & in lūmā. speculū
obtemperantē tū quā sinagogū. & stellas principes eius. cuius a ceteris fecit uespera
In peccatis regū quibus gens illam erit captiua in babilonia.

Primo quinto seculo. id est in transmigratione babiloniae facta sunt quasi
animalia. In aquis. & uolantia caeli. quia tunc iudei in gentem in qua in madi
uicere ceperunt. nec habebant stabile locum in qua uolantes aues huius die quasi
uespera est multa plucatio peccatorū in populo iudeorū quando sic excelsus
ut etiam dñi in ihm non possunt agnoscere.

Tam sextū seculū fit in aduentu dñi nostri ihesu xpi. Nā sicut uilla sexta die

per nos homo ad dñm
dicitur. Nam secunda die
uenerunt in mundum
homo. In quarto seculo
dicitur. & in quinto
dicitur. & in sexto
dicitur. & in septimo
dicitur. & in octavo
dicitur. & in nono
dicitur. & in decimo
dicitur. & in undecimo
dicitur. & in duodecimo
dicitur. & in trigesimo
dicitur. & in quadragésimo
dicitur. & in quinquagesimo
dicitur. & in sexagesimo
dicitur. & in septuagesimo
dicitur. & in octogésimo
dicitur. & in nonagesimo
dicitur. & in centesimo
dicitur.

prius homo ada delinquit ad imaginem dei formatus est. sic iusta secula
 seculi & tunc secundus ada id est xpi. In carne demaria ut genuerit
 ille in anima uiuente hic in spiritu uiuente. & tunc in illa die sic anima
 uiua sic & in isto seculo uita dei demones ad eterna. & tunc in illa secula die
 serpenti & ferarum gemitu pro dicitur. Ita & in hac secula a seculo seculi
 genas uita appetentes ad eterna ecclesia generantur. que & in seculo uas petro
 ostensu manifesta ut. & que admodum illa die creatur masculus & femina
 sic iusta seculi a seculo manifestatur xpi & ecclesia. & tunc proponitur
 homo in die illa peccatoribus serpenti & ceteris animalibus. Ita & in hac secula
 seculi gentibus populis & nationibus ut ab eis regatur uel carnali concu
 piscentia deuta sicut peccora uel terrena caritate obscurum
 quasi serpenti. uel elati supbia quasi aues. & tunc in illa die patitur
 homo & animalia que in illo sunt herbis semina libus lignis fructiferis
 & herbis uiridibus. sicut & tunc spiritalis homo qui bonus minister est
 ihu xpi. cum ipse populo spiritaliter patitur secula scriptura rationalis
 & leges humana. Ad concupiscentia secunditate. ratio nunc que ser
 monum. ta qua herbis seminabilibus parum adualitate moue con
 uersionis humane. ta qua lignis fructiferis parum aduigere fidei spe &
 caritatis humane ad eterna. ta qua herbis uiridibus. quatenus in tribu
 latione ardet cum sed spiritalibus cibis. sicut in alimentis patitur. ut mul
 ta intellegat. Carnalis autem id est paruulus. in sepo. ta qua pecus diuina multa intel
 cre dat. que intellegere. Nec dum patet. tamen eo seculo cibos omnia habent
 huus autem & tunc quasi uespera uita non inuenit. Illa est enim
 de qua dicitur. putat inuenit filius hominis inuenit & fidei superna
VII Post ista uespera sic & mane cum ipse dicitur. In claritate uenturus est. uacere
 quiescentem in sepo ab omnibus operibus suis in quibus dictum est. esto ceptus
 a sicut pater uester qui in celis est. Tales enim faciunt opera bona ualde
 postea uacem opera speranda est. requies in die sepe ame qui uespera non
 habet. Sequitur hinc recapitulatio uniuersae condite creatur. sicut
 generationes celum & terrae quando creatae sunt in die. quo facta diuina & eter
 na & omne uisibilis agri omne que herba regionis ante qua est & supra terra
 Superius septe dies numeratae sunt. Nunc unus dies dicitur. quo seculi

opera qualiter
 Deinde quid
 requiritur
 et tempore diu
 end a anota que
 id dicitur que
 e aduenit dicit
 finatur donec
 re que solum
 ur claudet
 met ordimen
 & tunc illos di
 ut sic que huus
 amenus in ter
 maria huus
 ra ut populi
 a nanda ab aqua
 tior. & fractu
 ma regis suu
 ra in firmam
 ad speculane
 aut feruiper
 ta sunt quasi
 qua in ma
 unis die quasi
 nec casum
 a grade

celū & terrā omne uirgulā agrī & omne herba regionis huius diei. Nomi-
 ne secundū prophētā omne tempus huius uite significatur. In quo celum
 & terra factū. Id est in quo creatū uisibiles disponuntur administrandū
 atque geruntur. Sed quid si uisibile quod nunc nominato celo & terra adicit uir-
 gultū agrī & herba regionis. & tacuit cetera que sunt in celo & terra uel in
 in mari nū quia uirgulū agrī inuisibile creaturā demonstrat. In allego-
 sic ut est anima diuina aut uirgulā propter uigore uite. herba propter can-
 uitā in quā mar effluat. Deinde quod ad dicitur antequā esset sup̄ terrā.
 Intellegitur antequā anima peccaret & terrens em̄ cupiditatis uel sorde-
 tā quā sup̄ terram nata uel sup̄ terrā esse recte dicitur. unde
 Ad illū. Non dū em̄ pluerat dñs sup̄ terrā quasi per te dicit
 peccatē anima non dū nubibus scripturā pluuiā
 eloqui nē dñs ad am̄ mā inriganda concesserat. Non dū propter homi-
 nē qui est terra dñs post nebula carnis nostrā ad sup̄ terrā p̄ quod im-
 bē sūa angelū largissimū loquit̄. quod uero sub iure. & homo
 non erat qui periret sup̄ terrā. quia nullus homo operatus est. In iur-
 gine undenatus est xp̄i ipse est em̄ lapis demone ab scissis sinemantibus.
 Id est absque uento & humano semine de uirgū utero quasi demone
 humanę nature & substantia carnis a bēssis desponsat ascende bat & sa-
 lurgans sufficit̄ uniuersę terre terra mater uerger dñi maria ueritas
 sine uacipitur. De qua scriptū est. aperatur terra & germine saluauerit.
 quā terrā inrigauit sp̄s sc̄i qui sonos. & aqua in euangelio nomine
 significatur.

efficit

mmmmmmmmmm

111 Formatur igitur dñs homine de limo terre. Id est factus est xp̄s lux et
 quod dicit apostolus ex semine dauid secundū carnem tā quā de limo terre.
 et inspirauit in facie eius spiraculum uitę. ut que infusio nē sp̄s sc̄i qui operatus ē
 homine xp̄m. & factus est homo in adimā uenēte scilicet ut qui perfectus erit
 dñs perfectus crederetur & homo. Planta uero em̄ dñs dñs paradisi uolup-
 tatis a principio. parad̄ q̄ nēccēsiat. Sic em̄ de illa legitur in canonicis
 auctoris. ortus cōclusus soror in ta; a principio aut parad̄isus plantatur
 quia ecclesia catholica ex po principio omnū concludit esse cognoscitur.
 Flum̄ de parad̄isus exiens in imagine portę xp̄i de paterno fonte fluctat

qui inrigat ecclesia sua uerbo predicatio nos & dono baptisimi De quo bene
 per prophetam dicitur. dñs dñs noster flumius gloriof exiens in terram
 sciencie. Quattuor aut paradisi flumina quattuor euangelia sunt
 ad predicacione Incunctis genibus missa; Ligna fructifera omi
 sci sunt fructus eoru operacoru. Lignu uite scilicet scoru utique xpi ad que
 quisque si porroxiere manu uiuex in glernu. Lignu aut sciencie boni
 & mali propriu est uo luntatis arbitriu. quo hinc dicitur positi addi
 nos eendu bonu & malu. De quo qui relicta gratia adli gustauerit
 mortem morietur. Tunc igitur dñs homine & po suu eu in paradysu.
 ad sup ita dñs carne factus est caput ecclesie. ut operaretur & custodi
 re illud. Id est ut uo luntate patris ex omnibus genibus ecclesia sim
 plerex. atque impleretur sermo que dñs dixit. ego serua bacos in nomi
 ne & uo quos dedisti mihi custodiri; Dixit quoque dñs. non est bonu esse ho
 mine uo lu. arguatur hñc & qui xpm solu homine putant & non & iam
 dñm faciamus ei ad uo lu simile. quia in ipso homine sus cepto ecclesia
 do copulata est. Appellauit aut ad nominiibus suis cuncta animan
 tia & uolantia celi & bestias terre. signifi cants gentes que saluæ sic
 ritæ in ecclesia & xpi nomen erant acceptuæ quod prius non habu
 erant. sicut scriptu est. Quocabo seruos meos non in pñali uo; ad uero
 non in uo m ebatut ad uo lu similis eius. utique qm qua uis fidelis aut
 lustus sit quisque xpo tamen equari non potest. quis eni in quid mo
 ytes similis tibi uidus dñe. Na & dicitur ait. Spectosus forma pre
 filius hominu. Nemo enim poterit amot regni us humanu liberare
 & ipsa morte superare nisi xpi. sicut apocalipñiat. nemo in uen
 tus est dignus. Neque in celo neque in terra neque in fructu terram.
 aperire libru. Inmisit ergo dñs in opore in adā. cuo b dormis & tunc
 una de costis eius & edificauit cõstā quā tulerit dñs de adā in mulierem
 Dormiuit adā & sic illi mulier delatere. patat xpi dormiuit in
 cruce pungiuit latus latus & profliuit sacramenta quibus
 formetur ecclesia. hanc dormitio ne cantat p propheta dicens. Edormiuit
 & requieuit & reuixit quod dñs sus cepit me; Sequitur. Apofuit p ca.
 sicut & xpi posuit carne sua moriendo in patibulo crucis p ecclesia

ad uore

sup grani

huus diei Nom
 in quo op dion
 cur administranda
 terra adiectur
 terra uel & ian
 stru intellige
 ba pro p rca de
 r nē sup terra.
 itacabus sordita
 dicitur unde
 quasia porte dice
 uo raru pluuia
 tu propz hom
 at p quod im
 & homo
 est. in uir
 in emantibus.
 asid mona
 de bat & ra
 a ma rectis
 ma sal uatō.
 o no munc
 uuuu
 us est xpi lucta
 del mō rō rō.
 i quo per acū se
 pfectus erit
 tñs uolup
 canat
 olantatur
 catur.
 dicitur

Dicitur que adā hoc nunciat ex omni bus in eis de caro de carne mea. Quia sunt
sēi spirituales & fortissimi in cōtationibus. sicut inus pfecti utique unū
corpus xpi sunt & una ecclesia. haec uocatur uirago quō de uero sup̄ taceat.
sic & xp̄i ecclesia. Memendatū xp̄ianū que dicitur latere sunt. est. Ille
igitur omnia facta sunt. In figura quater uis in ecclesia pro futura.
Quā obre relinquit homo patre suū & matre & ad herēbit uxoris uox
et erunt duo in carne una. hoc interpretans apostolus ait. hoc uis duo in xpo
& ecclesia. ergo quod p̄sonā completū est huada p̄ pro fecit signi ficat.
In xpo quid uis patre cū dicit. ego a patre exiui & ueni in hunc mundū.
Reliqui & matre. id est sinagoga ueteri testamento carnaliter inherente
quā illi erat mater ex semine dauid secundū carnē & ad herēbit uxoris sup̄.
Id est uis sic ut pace no uis testamento essent duo in carne una. quia cū
sit dī apud patrem p̄ que facta sumus. factus est p̄ carne p̄ q̄ dēps. noster uallus
capras corpus et respōsimus. Post hoc uocatur uir uis & mater uis uis que
de uis sui latere facta est. & dicit dñs in euangelio. Siquis non manducauerit
carnē meā & biberit sanguinē meū. non habet in se uitā. lam de hinc p̄ceptū
quod accepit. figurat xps nos accepimus in illo. quia unus que xp̄ianus
Non in congruē facte p̄sonā xp̄i dicitur ipso dño. quā fecit unū & unū uis
istis in hū fecit. Dicitur ergo illa ex omni ligno paradysi come des deligno
aut scientiā boni & mali nec comedat.

III **P**ne capitur enim nobis ut fruamur omni ligno paradysi quo signifi
cantur spiritalia dilectio. fructus autē sp̄s est carnis gaudii p̄ce longu
nimitas. benignitas. bonitas. mansuetudo. continentia. Sicut dicit
apostolus & non tangamus lignū hinc dno paradysi plantatū scientiā
boni & mali. Id est non uelimus sup̄ ^{re de} bīnāram arbitriū nri que me dicit
ut decepta post scientiā ex penamur & malū.

II **S**erpens autē ille sapientior omniū bestiarū. Indicat diabolu qui in de
serpens dicitur quod uolubilis uis & astuta. sed quid est quod ipse
p̄ mulierem decepta & non pura. Quia non potest ratio nostra seduci ad
peccandū nisi p̄tere deute delectatione carnali in firmitas affectu
qui magis de ob obteperare rationi tā qua uis dominant. hoc enim
lūno quo que homi negētur in oculo quodā serreto que conuigio

suggestione quippe serpente accipiamus mulier tunc animalis corporis
 sensu ratio ne aut iuru. Ergo quando occurrit mala suggestio quasi ser-
 pent loquitur. Sed si sola cogitatio oblectetur illius suggestionis & re-
 frenatione consentus explendi operis non succedat. Solamuli-
 erudetur come disse Inlicitu. quod si ipsud peccatu & iam & mens
 ppe trandū decernat. Jam uir deceptus est. Iam mulier cibū de disse uir-
 tu datur. In lēbre enī consentire deligno prohibito manducare
 est. Tunc quippe lura uita beata tanquā a paradiso expellitur
 homo peccatū q; ei Inputatur & iam si non sequatur effectus quia & si non
 est In factis culpa. In consensione tamen reu tenetur conscientia. haec
 secundū anagogen, & etū lux tam & aforā poterit calidus serpens iste
 her & icorū uersio am designare. Nonnulli enī loquuntur ac que subti-
 lius promittunt inlicita curiositate ser & corum ad perditionem ac que
 scientiam boni & mali & In ipso homine tamquam In arbore quae
 plantata est In medio paradisi eam diuoscantiam demonstrare. contra
 hunc serpentem. Clamat apos. totus cū dicit. m & uo nescit serpent
 eua sed uerit astutia sua nescit sus uir corru panitur. Sed uerit uerbis hu-
 ius serpentis carnalis nostra concupiscentia & nulla decipitur xpianus
 adā non xpi. Dicit ergo iste ad muliere. Cur precepit uobis dī uerit
 mederetur & omni ligno paradisi. Sic & her & icorū curiosa cupiditas.
 Sic p̄p̄ dicat uerit p̄p̄raui ad dīli genda erroris fallatiam auditorū carna-
 lum cordi succendunt. dicentes. quare fugros scientiam habere late n-
 tam. Noua semper exquirite boni mali que scientia penetrat.
 Unde est illū salomonem mulier illa her & icorū spectem tenens
 dicit. a que fur auq; dulcior est sunt. & panis absconditus suauis sub
 iect. Deinde idem serpens. quacumque die comedat ras. statim
 aperientur oculi uir & etas sicut In scientas boni & malum.
 Sic & omnes generaliter her & icorū diuinitatis meritorium
 proficentia uerit scientie pollicitatione detrahunt & re-
 p̄tendunt eos quos simpliciter credentes hucenerunt. & quia omnino
 carnalia p̄p̄rauiem quasi ad carnalia oculorū adaptione conantur
 aduocent In uerit oca h̄ obsideretur. Uideat igitur mulier quod b̄m

uerit uerit
 si xpi quis

et lignu tula que defructu illius & comeditur muliere comeditur ante non uir
 Ideo quia carnalis facilius p̄na datur ad peccatū. Nec tū uelociter spiri
 taliter decipiuntur. & de dicit uero suo & comeditur. utique quia post de
 lectationē carnalis concupiscentia enofere. & iam mō nra subicitur
 ad peccandū. Cū que cognouit sent se esse nudos. consuetunt folia fic
 ut comederunt. qui seculū asperū completuntur qui ^{prurigne} p̄ regione uolup
 tatis carnalis arantur. qui que decepti hētica p̄tate & gratia diuulsa
 tegumenta mendaciorū tāquā folia fic colligunt facientes sibi subanc
 toria p̄uauitas cū de dno uel adēsa mentantur. Cū que audiissent
 uocē di deābulantis in paradiso ad aurā post meridiē. Deābulat
 diuillus & non fat. qui a stabili hēus p̄cepto non p̄stuerant.
 Et benād aurā post meridiē. quia tā ab eis auferit lux illa feruētior
 ueritatis ad p̄pinq̄uā tabus errorū tenebris; absconderunt se a fa
 cedi in medio ligni paradysi. In medio nā que ligni se abscondit
 quia uertus a p̄cepto. et a totis in erroris ut que arbitri sui uolup
 tatis uuit. Uocant que adā ubies. hic ostendit quasi quā de
 uel bonis operibus ad mendacitas sua desideriaq; labuntur. Non
 despiciat illos d̄. sed adhuc ut redēat p̄ p̄tētia uocat qui non uult
 morte peccatoris donec rēuertatur & uiuat. ergo non ē disperandū quib;
 libet peccatoribus dū cōp̄i impi ad spē indulgentiā p̄uocentur.
 Dicitur aut post hęc serpens maledictus erit in terra omnia animalia sup
 peccatū tuū & uentre gradens. Nomine aut uentris ^{peccatoris} significatur supbia
 mentis. Nomine aut uentris significatur desideria carnis. In cōduabi
 reb; serps diabolus eos quos uult decipere. Id est aut terrā nā capi
 ditate & luxoria aut supbia in terra ruina. & terrā manducabis
 id est ad te p̄tinebunt quos terrā nā cupiditate desperas omnibus dieb;
 ueritatis ut est omne p̄tē que agis hanc p̄tē ante illa ultima
 p̄cā iudici. In muliere p̄nā hęc p̄tē & muliere sementū dēsona
 illius. semen diabolū p̄uētia suggestio est. Semen mulieris fructus ē
 bono operis. quo p̄uētia suggestio om̄ resistatur. ipsa caput illius con
 terē si ueritas huius malē suggestio. cecludit ille in diabolū
 calco. nea eius. quia mentē quā p̄ma suggestio nō dē cap̄t decipere.

non in dē...
 immittit a p̄p̄nā...
 si quā dē...
 peccatū...
 non dē...
 si in dē...
 sup̄ sed em̄...
 tate caput...
 defructu...
 Id est tuum...
 resurgit...
 dā dē...
 asp̄ dē...
 dē dē...
 peccatū...
 Dep̄cā...
 dicitur...
 carnalis...
 uocet p̄...
 meli op̄...
 filios...
 tuum &...
 uolup̄...
 rādū dē...
 nūc dē...
 Uocatur...
 conp̄a...
 p̄cā...
 dē...
 dē...

7
In finem tendis: quidam autem hoc quod dicitur est
inimici a sponam in terro & mulierem. de uirgine
in quadris natus est intellexerunt. eo quod illo tempore
ex eadris natus ad inimicum de uincendum & ad mor-
tendum ille auctore ipse destruendam. Promittebat.
Sicut in dauid scriptum est. De fructu uentris tui ponam
sup sedem tuam. Nam illud quod subiunctorum est ipsa con-
terto caput tuum & aut in si ab eis calcaneum eius hoc
de fructu uentris maria qui est xpi intellegunt.
Id est tu cum subplantabis ut moriatur. ille autem uult
resurgere & caput tuum conterere quod est mors. Sicut
dauid dixit ex persona patris ad filium. Super
aspidem & basiliscum ambulabis & conculcabis leonem
& draconem. Aspide dixit mortem. basiliscum
peccatum. leonem antixpm. draconem diabolum.
De poena autem mulieris quid significat quod ei
dicitur. In dolore paries filios. Nisi quia uoluptas
carnalis cum aliquam malum consueudine uult
vincere patitur in exordido lores. atque ita per
meliozem consueudinem parit bonum opus quasi
filios; quod uero adiecit. & conuersio tua ad iurum
tuum & ipse tui dominabitur. hoc significat quod illa
uoluptas carnalis quae dolore relucta uenit ut faceret con-
sueudine bona. lam ipse eructa doloribus carior fit & in cor-
matio obtemperat rationi & libenter seruit quasi uire uibentia.
Uocaturque de hinc mater uirorum. Id est recte factorum quib;
contraria sunt peccata que nomine mortuorum significat.
Ia uero psona qua quae uirum inferitur. ratio nra arguitur. que
& supra peccata concupiscentia seducta a paradiso beati

h. b. que paradisi nomine significatio. possit. alj

cu dimis remota habet male dilationis terrene operationis. habet & do loter
temporalium carnarum quasi spinas & tribulos. Sicut enim dicitur patra
dy. ro beatitudinis uti operetur terra. Id est ut in corpore isto labore
& collocet sibi mercedem recte unde aduicta quam manu porrigere
ad arbore uitae & uiuere in aeternum. manus autem porrectio bene significat
crucem uel cruciatum poenitentiae propter quam uita aeterna recuperatur. acquiri
& quam tunicam pelliciam diuino iudicio quonominis corporis mortalitas
significatur. Historia allegoria autem carna libus sensibus abstracte
uoluptatibus que carna licet uiuentem diuina lege consecuntur contingunt.
quasi si quando ad dominum non conuertitur. proflamca framca id est porbu
lino nestemporales peccata sua cognoscendo & gemendo. & Cherubin
id est plenitudinis scientie quod carnas. puenit ad arbore uitae pro
& uiuere in aeternum. Cherubin namque plenitudo scientie licet
pretatur. framca uero uersatilis postea ad custodiam dandi uia ligni uitae
temporalis poenae intelleguntur. Nemo enim potest puenire ad arbore
uitae. nisi per has duas res tolerancia uidelicet molestiarum & plenitudinis
diuinae scientie. Id est peccata dei & proximi. plenitudo enim carnas
legis; ad a uero cognouit uxorem suam quae concepit & peperit. carni
rursum que peperit fratrem eius abel. Natiuitas filiorum duorum adam.
similitudinis habet duorum populorum quierant diuisi temporibus ad
fide uenturipario perire & dissimili caritate ante dominum

vi f uit autem abel pastor ouium & camagricola. Sed sicut cam sacri
ficiu ex terra fructibus reprobatum. abel autem sacrificiu ex ouibus
& carum adipe suscipitur. Ita noui testamenti fides ex innocencie
gratia dominum laudat. ueteris testamenti terrenis operibus anteponitur
Dixit dominus ad cam. Si recte offeras & recte non dui das peccasti. quia & nam ea
iudat recte illa fecerunt. In coramen infidelitatis resunt quia christo
ueniente latepus noui testamenti anteponere ueteris testamenti nondis
tinxerunt. Quia si obtemperas sicut cam. dominus dicenti quiesce sub terra

appetitus eius & tu do mina beris illis. ad se conuer-
 tu suū sibi hoc cor buens & confidens dō ac ne ad iur indulgentie
 gratiā Ipse peccato suo domina re tur. non illo sibi domina nate seruis
 peccati fratre occiderit Inno cente. sic & iudaei In quo rū figurā hāc ge
 rebatur si qui eserent a sua p̄urbatione & t̄pus salutis per gra
 tiā In peccatorū remissionē gnoscentes au dēt xpm̄ dicente. no n ueni
 uocari iustos sed peccatores In poenitentia. tunc ad se conuer terent pec
 cata suū In confessione. sicut In psalmo scriptū est me dīs dicente.
 Ego dixi dñe miserere mei s̄ā animā meā quia peccaui tibi. eo dēq̄
 peccato quā diu In eorū corpore esset & adhuc mortali p̄spegrante
 liberi domina nantur. nunc autē Ignorantes dī iustitiā & suā uolen
 tes constauerunt. clari de operibus legis non humiliati de peccatis suis
 non quieuerunt. Sed offenderunt In lapidē offensionis. Exarserunt
 Iracundia aduersus xpm̄ cuius opera dēter dō accepta esse doluerunt
 Itaque post hāc occiditur abel minor natus a fratre maio re natus oc
 ciditur xps̄ caput populi minoris natus a populo in dē orū natus ille In
 cā poste In caluarialoco. Interrogat dī eam. Non t̄ā quā lignarius.
 t̄ā quo dicitur. Sed t̄ā quā lu dex reū que pumaz & dicit ubi s̄ frater
 eius. Responde ille nescire se nec eius se esse custo dē. usque nunc quid
 nobis responderet iudaei cū eis hoc est sc̄ari scripturā tuā uocē Inrogam
 dex po. illi nescire xpm̄ respōdēt. fallax enī eam Ignorantia iudaei quē dicit
 et falsi argutio essent autē quodā modo xpi custo dē s̄ xp̄i anā fide
 accipere custo dē uoluerunt. Dicit dī ad eam quid fecisti uox sanguinis
 fratris tui clamat ad me de terra. Sic arguit In scripturis sc̄is uox
 diuina In u dō s̄. habet enī uocē magnā sanguis xpi In t̄ra cū eo
 accepto ab omnibus gentibus responde tur. Amen.

Hac est uox clara uox sanguinis quā sanguis Ipse exprimit ex ore
 fidelium eo dē sanguine redē tō rū. Dixit dī ad eam male dicitur
 ens a terra que apperuit os suū & suscepit sanguine fratris tui
 de maruata. Male dicitur est enī populus iudaeorū In fide lu

Accipere sanguinem xpi qui effusus est in remissionem peccatorum

acerra. id est ab ecclesia que aperuit omnia in confessione peccatorum. omnia de manu p[ro]curatoris nolens esse sub gratia sed sub lege. ut et sic ab ecclesia male dicitur. id est ut ostenderet eum ecclesiam male ductam. testificante apostolo. qui cum que ex operibus legis sunt sub male ducto sunt legis. Cū operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos. In ipsa enim terra quā xpi portavit. id est in eius carne ipso operatus sunt salutē nostrā crucifigēdo xpm qui mortuus est propter delicta nostra. postea enim eis dedit eandē terram uirtutē suā quia non iustificati sunt uirtute resurrectionis eius. qui resurrexit propter iustificationē nostrā qui & sic crucifixus est ex infirmitate nostra sed uiuit in uirtute dei. hæc est ergo uirtus terre illius quā non ostendit impiis & incredulis. unde nec resurrexit ^{gentis} eis a quibus erit crucifixus apparuit. tāquā carnē operata terra ut granūllū seminat & ur. uagus & profugus sicut ut in septuaginta scriptū est. gemit & fremens erit in terra; nunc ecce quis non uideat. quis non agnoscat in terra quā cū que dispersus est. Ille populus. quomodo sic uagus ligen-
tibus & profugus ab hierusalem. Quomodo gemit merore amisi regni. tremant amore sub innumerabilibus populis xpianis. Ideo que respon-
dit dicens. maior est iniquitas mea quā ut ueniā merear ecce cecidit me
hodie a facie terre & a facie tua abscondat. Nemo uagus & profugus
in terra. igitur omnis qui inuenit me occidat me. Uere inde uagus
& profugus gemit & tremat & iam in regno terreno p[ro] diuina uisibili
morte occiditur. Hanc dicit maiore causam quā illa quod est terra
nō pondat uirtutē suam ne spiritualiter moriatur. Carnaliter
enim sapit & abscondit a facie dei. Id est iram habere d[omi]ni graue non
puat. sed hoc em & nelnuematur & occidatur. carnaliter enim sapit
tāquā operans terrā. Cuius uirtutē non accipit. sapere autē secundū
carnē m[er]itū quā ille non intelligens amisi regno. & corporale merore
tremat. Sed quidem respondit d[omi]ni nequaquā h[ab]it & sed omnis qui occi-
ditur. ^{casu} septu plū p[ro]m[er]itū dicit. sicut septuaginta transtul[er]unt septem

undictas exsoluat. Id est nonne quomodo dicit nonne cor potest innotescere
 Interibit gens impie carnalium iudeorum quicquid que capididerit septe
 undictas exsoluat. Id est auferat ab eis septe undictas quibus salu
 gati sunt propter reatu occisi sunt hoc totum patet quod septenario dicitur
 numero uoluitur magis quia quia non Interit gens iudea satis apparet
 fidelibus xpianis. Sed sola dispersione meruerit licet quod ait scriptura
 Ne occideris eos ne quando obliuis eantur legistate disp gellos haur
 tuatua & deponere eos. Posuit dñs eam In signu ut non eu Interficor
 omnis qui Inuenis sic eu hoc reuera mirabile est que admodu omis
 gentes que a romanis sub iugate sunt In ritu romano ru sacrorum tran
 sierint ea que sacri legia obseruanda & celebranda susceperint gens aut
 iudea siue sub pagani regibus siue sub xpianis non amisit signu legis
 & circuncisionis siue quo acceris gena bus populis que distinguuntur
 Sed omis Imperator uel rex qui eos In regno suo Inuenit cu ipso signo eos
 Inuenit & non occidit. Exiit ergo a facie dñi & habitauit In terra math
 quod dicitur Inter pretauu comotio siue Instabilis & fluctuans & sedis
 In certis contra quod malum dñs rogatur his salmo ne de dert In motu pedes
 meos & manus peccatoru ne mo uersant me. punc uero & iudaei
 & omis qui diuersis erroribus contumaces sunt resistendo uertati
 uenundati exeunt a facie dñi. Idem misericordia dilectionis ei
 uel a participatio neluciscus & habitauit profugi In terra co
 motio. Id est In carnali conturbacione ^{epulatio} conuersione dicitur
 di. hoc est contra ad den quod interpretatur ubi est plantatus
 paradysus; Cogneuit aut eam uxore sua & concepit & peperit
 enoch. & edificauit eam ciuitate. Quid ergo sub ipso figurum uult
 quod impioru progenes ciuitate In ipsa mundi origine con
 struxit. Nisi quod nouerit Impios In hac ^{uina} esse fundatos. Sed
 uero hospites esse & peregrinos. unde & abel ta qua peregrinas
 In terris. Id est populus xpianus Non condidit ciuitate ^{In nat}
 supra enim scoru ciuitas qua uis hic partat ciues In quibus peregrin

donec regnum eius tempus adueniat. edificavit autem ex nomine filii
sui enochiste ^{fidus} in cuius nomine condita est enoch. Id est ^{stian} terrae
in iherosolima quod interpretatur possessio. significat ipsam
ciuitatem & initium & fine habere terrenum ubi nihil plus quam quod
cernitur speratur. Porro enoch genuit. Irad. & Irad genuit
ma uiahel. & ma uiahel genuit mathusa ^{lpm} hel. & mathu
sahel genuit lameth. qui accepit duabus uxores. nomen unum
ada & nomen secundae sella. notandum autem quod in progenie
seth. Nulla ubi prog^{na} femina. Nominatim exprimitur
Nisitanu in progenie ca in femina commemoratur quod signi
ficat terrenam ciuitatem usque sui hinc carnaliter habitaturam
generationes quae in mari & in femina conuentione ueniunt.
Dixit quoque lameth uxori bus suis audite uerba. & a uerul
tate sermo nemeu. quo occidi uirum in uulnibus meis & adules
centulum. In uore meo septies uindicabitur decem de lameth
aut septuagies septies. Jam alibi secundum historiam dictum e
est quod ab ada usque ad xpm septuaginta & septem generationes
inueniuntur. In quibus peccatum lameth. Id est totius mundi
sanguinis xpi effusione solutum est. siquidem & in populo iudeo
propter inderfectionem xpi septuaginta septem uindictae sunt statuae
iuxta illud euangelium in quo dictum est per & ro apostolo. non solum
septies. sed & iam septuagies septies si penitus erit fratri remittendum
Id est uindicta uentura post septuaginta septem ^{gintae} uindictas statuas recipi
endum ad indulgentiam xpi. Cognouit quoque adhuc ada uxorem suam
& peperit filium uocauit que nomen eius seth. sed & in natu seth filius
que uocauit enos. & h quippe interpretatur resurrectio que xpi
& enos filius eius interpretatur homo qui cepit in uocare nom
dni. quid hoc intellegitur. Nisi quia in confessione uiuit omnis
homo qui est filius resurrectio nis. quia dum peregrinatur in terris
habet ex duobus illis hominibus abel quod interpretatur luctus.

& eius frater sech quod dicitur praedictatur resurrectio moysi xpi &
 uita eius & mortuus figuratur. ergo ut breuius dicam abel iustus
 & resurrectio. enos homo. quia post luctu^{refur} rectio. De resurrecti
 one homo in uocans dm. Ita enos genuit. caman. caman aut
 genuit malalalhel. malalalhel aut genuit ia r^h & hanc
 genuit enoch. hic aut enoch septimus ab ada qui placuit do &
 translatus est septima requie significat. ad qua^{trans} fertur omis
 quita qua sexta die. id est sextate seculi p xpi aduentu format
 trans actus em sex milibus annis. facto & ia iudicio & renouatis
 caelo ac terra trans ferentur scilicet in uita pp & uae immortalitatis.
 Quod aut ps & h. ab ada us que ad noe denarius numerus insi
 nuatur. complementu mandatoru in ecclesie operibus figuratur
 cum numero si adiciuntur tres filii noe medio reprobato. duo denarius
 cōstituitur qui in patri archaru & apostoloru numero insignis
 hb & ur propt septenariu partes altera p altera multiplicat
 Mater quaterni uel quaterni ipsud faciunt. Quod uero p gemas
 ex ada p cam un denario numero finitur. trans gres si mandatoru.
 Si uero peccatu ostenditur. na du lamech septimus ab ada reperi
 aur scriptus. adduntur ei tres filii & una filia ut un denarius nu
 merus cōpleatur p quod demonstratur peccatu. na & ipse nume
 rus a femina ducitur. a quo sexu in uita u peccati cōmissi ep quod omis
 morimur. Scilicet uero uoluptas carnis quae spū resistit se que
 rekur. unde & ipsa filia lamech. Noema id est uoluptas interpretatur.
 Na quod mathusala secundu septua ginta ultra diluuiū nume
 rantur anni ut qm solus e xps cuius uita nulla sen sit ad latē.
 In maioribus quoque illis non sen sit sed diluuiū de x & ur.
 Noe aut p omnia omis
 que actus eius xpm
 significat. Noemi
 requies in xpi

no numeru
 est ad
 sciat ipsam
 us qua quod
 & marbu
 nomen
 in p gene
 primatur
 quod signi
 habitatur
 ne quem uir
 nea
 & uisul
 & adules
 n. delamech
 ria dicitur
 generatione
 us mundi
 p pulo lude
 ity sunt stant
 stolo non solu
 n remanet
 uas recipi
 ad ipe ore sua
 natu se filius
 rectio qd xpi
 uo care nom
 & omni
 ur in terris
 ur luctus.

& dñs dicit dicitur amē quia in cruce & humilis corde & inueni
etis requiem animabus uris, solus iustus inuenitur in omni
gente cui septem homines donantur propter iustitiam suam. Solus
iustus est xps atque perfectus. cui septem aedificae ppter
septē pleni spm inluminantem in uenam aedificiam con
donantur; quod uero noe paquam & lignum libera
tur. lignum quippe & aqua cruce significat & bap tis
mani. sicut enim ille cum suis per aquam & lignum
saluatur. sic familia xpi per bap tismum & cruce
passionem sanatur.

Arcā instruxit noe de lignis non putrescentibus
et aedificia constituitur a xpo ex omnibus in sepi
terum uicturis. arca enim ista aedificiam demon
strat quae natus in fluctibus mundi huius; quod
autem arca de lignis qua dicitur fieri iubetur. undiq;
stabilem uitam scilicet ^{significat} ad omne opus bonū
paratū. quod dicitur ueritas qua dicitur firmata sta bit. quod
bitumine glutinantur arca ligna inhaerent & extrinsecus
ita in conpage unitatis significatur tolerantia caritatis.

Nescanda est aedificatio arcae. Sive ab his qui in cruce sunt sive ab his
qui foris sunt caecitas fraterna uictura & soluitur unculū pacis.
est enim bitumen feruentissimū & uolentissimū glorie. significans di
lectionis ardore magnā fortitudinē ad tenendam societate spiritalē
omni a tolerantē. Quod arca trecentis cubitis longa est ut sexies quin
quaginta completatur. sicut sex aedificatio omne huius saeculi ppter
tenditur. In quibus omnibus xps

Nūquā desistit predicare.

In quinta p propheta
pre nunciatus. In sexta
per euangelium

diffamatus potest quide & in his trecentis cubitis signū ligni passionis
 ostendi. ipse em latere numerus crucis demonstrat signū quo so cu at p qd
 xpi passionis effectū p baptis mū longitudine uite aēne ad ipis cūtur ;
 quod uero cubitis quinquaginta latitudo eius expanditur. Sicut
 apostolus dicit cornū dilatatū ē. Unde nisi caritate spūritali
 prope quod ipse lterū dicit. caritas dī diffusa est in cordibus nrīs
 p spm qui datus ē nobis; quā quā gentimo em die post resurrecti
 onē suā xps sem p m misit quo corda credentiu dilatauit; quod aut
 eius altitudo xxx cubitis surgit. quē numerū decies hab & tre
 centis cubitis longitudo. quia xps est altitudo nrā qui xxx annos
 ad latē gerens doctrinā euangelicā conse crante. contestans legē
 non se uenisse soluere sed implere. legis aut car in decem pceptis
 agnos cetur. unde decies trecentis arte longitudo p ficitur. Unde &
 ipse noe ab actā decimus computatur quod sexies longi ad latitu
 dinē suā. & decies altitudinē suā ^{longa ad} humani corporis instar ostendit
 In quo xps apparuit. corporis longitudo quē a d uer tice usque ad
 uestigiū sexies tantū hab & quā latitudo quē ē ab uno latere ad al
 terū latus. & decies tantū quantū latitudo cuius altitudinis mensurā
 In latere ad oris ad uentō. uelut si uacētē hominē mē raris sopinū
 seu pronū sexies tantū longitudo est a capite usque ad pedes
 quā latus ad dextera In sinistra uel a sinistra In dextera & decies quā
 latus acerrni. unde facta ē arca trecentorū ¹¹⁴ longitudo cubitorū &
 quinquaginta In latitudine & triginta In altitudine. Itē quod
 eadē arca collecta In unū cubitū desup consu matur. sicut ad esia
 corpus xpi In unū uacē collecta sublimatur & p ficitur. unde dicitur
 In uangelio qui me cū non colligit spargit. quod aut ad cruce sit
 alatere. nemo quippe In uacē In ecclesia nisi p sacra mentū remis
 sionis peccatorū quod de xpi latere aperto manauit. quod In superiora
 arce bicame ^{tricamerata} rax construuntur sicut ex omnibus gētib
 uel bipaciū multitudine congregat ecclesia prope circui

altus

ei

de Almuens
 r noelilla
 iū. Solus
 clefite p p
 eclefiam con
 uum Libera
 & baptis
 m & lignum
 m & crucis
 centibus
 In semp
 am demon
 uis; quod
 ar. undiq;
 opus bonū
 sta bit. quod
 & extrinsecus
 arceccis.
 s tunc sine abbi
 um culti pacis.
 signū sicut de
 arce spūitale
 arce sexies quin
 uer tice p x
 m bus xpi
 p p dicare.
 p prophēta
 etiaz. In lōca
 euangelium

cisione & precipitū uel perpetua propter filios noe. qui nū
 p̄ genue replētū est orbis. & ideo arce inferiora ista dictas
 quia in hac terrena uita est diuersitas gentiū. In summo autē om̄s
 Inana consumamur & non est ^{ista} uarietas. quia omnia omnibus expe
 tā quā nos uno cubito desup̄ celestia unicate consumamur. Quod
 cuncta animalū genera Incul ^{cluditur} dicitur In arca significat legē quia
 ex omnibus gentibus & nationibus congregatio fit In ecclesia quod
 & iā p̄ dō demonstratū discutille significat. quod munda & In
 munda ibi sunt In animalia sicut In ecclesie sacramentis & boni
 & mali uerborū. Quod septēna sunt munda & bina In munda.
 Non quia pauciores sunt mali quā boni. Sed quia & boni & seruap̄
 unicate sp̄s In unculo pacis. sem̄ autē sp̄m̄ diuina tempora In septa
 formi operatione cōmendat. sapientie & Intellectus. consiliū & for
 titudinis scientie & pietatis & amoris. ^{di} Unde & Illi numerus qui
 quaginta dierū ad aduentū sc̄i sp̄s genens. In septa et septenis
 qui sunt quadraginta nouē uno addito consummatur. prope
 quod dictū est. Auidenter seruare unicate sp̄s In unculo pacis
 malia uē In binario nūgenduntur. Quod ip̄senoe cū suis octauis
 Numeratur. quia In xpo sp̄s resurrectionis n̄re apparuit ^{die} qui
 octauo die. id est post sabbatū septimū primū amosus resurrex̄.
 qui dies ap̄ passionē n̄re In numero autē dierū qui p̄ omne tēpus
 uoluntur & octauus & primus est. quod post septē dies ex quo In
 gressus est noe In arcā factū de luuū. quia In sp̄m̄ futū quib̄s
 que septimo die significata est bapa Zamur. Quod prater arcā
 omnis caro quā terra sustentabat diluio consumatur quia p̄
 celestia societate aqua baptismi quā uis eade sit non sō In noua
 lege ad saluē. sed ualeat potius ad ^{penitentiam} saluē. quod quadraginta
 dieb; ^{et} ^{omnis} noctibus pluit. quia reatus peccatorū In decē preceptis legis admit
 titur p̄ uniuersū orbē terrarū qui quat tuor partibus conaret.
 De cē quippe quater ducta sunt quadraginta siue. Illi reatus

quod ad dies p̄
 ueritate uerba
 Quod nos quin
 sibi faceret & tē
 Unde Intellectus
 ueritas signi fi
 que con p̄ l̄os qu
 festo ne euang
 consulari sicut
 tōr In fa b̄nā
 noe In arca
 no n̄re In
 gramilla & p̄
 arca ueritas
 mus & p̄
 signi facit n̄re p̄
 tū quā nos ad
 con quā In arca
 quā signi
 & hoc dicit
 septimo men
 quem signi fi
 illius quā dicit
 secundum
 & septima die
 et quare; qu
 quā In sa septima p̄
 neque cū red dicit
 sicut p̄
 p̄re sp̄s & corpore

quod addit p[ro] n[ost]ra ex[er]er[is] p[er] p[er]tate. siue quod ad noctes ex[er]er[is] ad
 u[er]itate con[tra]ctus sic sacramento bap[ti]smi mic[ha]elestis abluitur;
 Quod noe qui genitor[um] erat anno[rum] cūa locutus ē d[omi]n[u]s ut arcam
 sibi faceret & sexcentos annos habebat cū in eā fuisset & Ingressus
 Unde Intellegitur p[er] centū annos arca fabricata quid aliud huc uide[re]
 centū annū significare. Nisi a[ut]em sex singulas seculi unde ista sexcenta & sex
 que complēt quingentis. usque ad sexcentos significatur. In mani
 festatione euangelica eccl[esi]e s[ua] construxit. & ideo quibus ad uiam
 consulto sic uelut quadratū lignū paratus ad omne opus bonū & In
 tra In fabricā scām quia & secundus mēsis annus sexcentisimi quo Intra
 noe In arcā eadē senario ad arcē significat. Duo enī menses sexagena
 no numero concluduntur. senario autē numero. & sexaginta milia & sex
 centū milia & sexcentas. & que quid de Inceptis maioribus sumis p[er] unde
 arcaclū numerus In finitū incrementa con surge. Et quod uicesi
 mus & septimus dies mensis cōmemoratur ad auidē quadratū
 significatio nē p[er] h[ic] quē In quadratis lignis exposita est. sed euiden
 t[er] quia nos ad omne opus bonū paratos. Id est quodāmodo
 con qua dratis q[ui]nitas p[er] fect. In memoria quad[er]m Intellegentia
 qua cognoscimus. In uoluntate qua diligimus. tria enim ter
 & hoc ter sunt uiginti septē. quē est. mēn[is] t[er]nari qua dratis quod
 septimo mense arca sedit. Hoc est requies. ad illā septimā re
 quem significatio recurrit & quia p[er] fectā requiescunt ibi quo q[ui]
 illius quadrate ne numerus teratur. Nā uicesima septima die
 secundū mēn[is] cōmendatū hoc sacramentū. & rursus uicesima
 & septima die mensis septimi eadē cōmencio confirmata est cū arca
 requiescit; quod enī pro m[er]itatur In spe hoc ex h[ic] & In se. porro
 quia ip[s]a septima requies cū octaua resurrectione coniungitur
 Neque enī reddito corpore finitur requies. quē post hanc uicā excipit
 s[ed] sed potius totū hominē. Non adhuc spe sed ita resp[er]sa omni
 parte sp[irit]us & corp[or]is p[er]fecta & In mortalit[er] saliter renouata In

uitē munus ^{affumit} ad sūm. quia ergo se pama requies cū octaua resurrexi
one cōiungitur & hoc sacramento ^{surrectionis} regenerationis nre id est in
baptismo alitū p fundū que misterū est. quod quindeci ^{cabris} faciunt
sup creuit aqua secedens altitudinē montū octo ita que & septe
quindeci faciunt. Sed octo significat resurrectionē. septe
qui & c. hoc igitur sacramentū resurrectionis & qui & s tran
cendit omnē sapientiā sup bonū. Ita ut nulla gens possit indagare
scientiā suē altitudinē resurrectionis qui & c. & quia se pama gnta
a septe & octua gnta ab octo dinumerantur. Coniuncto utroque
numero centū quinquaginta diebus & alitū est aqua. eandē cō
mendari nobis scit que confirmā altitudinē baptismi in con
secrando nouo homine ad tenendā qui & s resurrectionis fidē.
Quod post dies quādraginta emissus conuus non est reuersus aut
aquis utique inter ceptus affa liquo sup natam cadauere in lectus.
significat homines in munditia cupiditatis reterrimos & ob hoc
ad ea que foris sunt in hoc mundo ^{auge} inueniētiā bapā zari aut ob his
q̄s p̄ter arēā id est p̄ter celestia bapā m̄ occidit sed uicē tenet.
Quod colūba in missa non inueniētiā que reuersa est. ostendit p̄ nouū
testamentū requit in seis in hoc mundo non est missa. Post
qua draginta enī dies emissā est. qui numerus uitā que in hoc mundo
agitur significat. Deniq; post septe dies dimissa p̄p̄ illā sepa
nariā operationē spirituale oliug fructuosū surculū dicit.
quos significat. Nonnullos etiā exera eclesia bapā zatos in his
pinguedo non defuere caritatis. postorio re tēpore. In ore
colūbe tā quā in dōculo pa cis ad uniuersū so ciatē possit duci.
Quo d post alios. vii. dies dimissa & non reuersa. Significat
finē seculi quando erit sō r̄u re quies non adhuc in sacramento
sper quo in hoc tēpore consoj natiū quam diu hibetur quod d̄ xpi
latere mana ut. sed iā in p̄fectiōne saluati ad sepe cū radez
regnū dō & patri. ut in illa p̄ sp̄cia cōtēplatione in cō mutabilis

ueritatis nullis ministeriis corporalibus egeamus. Quir
 sexcentesimo & uno anno uitae noe id est p̄ actus sexcentis annis
 aperitur arca tectū. finita quippe sexta aetate seculi
 reuelabitur absconditū sacramentū atque promissū.
 Quir uicesimo & septimo die secundimensis dicitur sic
 casse terratā quā finza est. & baptizandi lanexeritas.
 In numero dierū quinq̄uagesimo & septimo. Ipse em̄ dies
 secundimensis uicesimus septimus. quonumerus exilla
 conlunctione sp̄s & corporis septies octonos habet. & uno addito
 propt̄ unitatis uinculū. Quir de arca conuincti exierunt q̄
 disconiuncti Intrauerunt. sic em̄ dictū erat. quod bitraue
 runt In arca. & noe & filii & uxores & uxores filiorū eius.
 seorsū unseorsū femine comerant. nisi quod in hoc
 tēpore caro concupiscit aduersus sp̄m & sp̄s aduersus carnē.
 Postmo dū autē exiunt noe & uxores filius & uxores filioꝝ
 eius. hoc ē conuincti masculi & femine. quia In fine seculi atq̄
 In resurrectione lusterū omnimoda & p̄fecta pace sp̄i
 corpus adheret. nulla mortalitatis Indigentia uel con
 cupiscencia resistente. Quod dantur esinescā cuncta ani
 ma lia sicut in illo discop̄tro dicitur. macta & manduca
 quod erecto sanguine iubentur manducare. Ne uita pristina
 quasi suffocata In conscientia teneatur. sed habetā quam
 effusio nēp confessionē. Quod uero testamentū posuit d̄s In tē
 & homines atq̄ omne animā uiuā p̄p̄dat eā diluuiō arcā
 scilicet qui apparuit In nubibus quinq̄uagesimo die In die seculi.
 Illi em̄ non perierunt diluuiō qui In proph̄tis & In omnibus
 diuinis scripturis quā In d̄nubibus agnoscunt x̄p̄m.
 Jam uero illud quod post diluuiū deuinea quā plantauit
 In ebrietas noe & nudatus est In domo sua. cui n̄ apparet
 x̄p̄i esse figura qui In ebrietas d̄p̄ passus ē. nudatus est d̄ cruci

fixus est. In dō^{mo} sua id est In gentes sua & In domesticis san-
guinis sui utique iudg^{is}. tunc enī nudat^{us} est morta-
litas carnis eius: quā nudatē id est passionē xpi uident chā
dicit. & Iudei xpi mortē uidentes sub samna uerunt. Se uero
& ias^{el} hāc quā duo populi exierūt cisione & p^{re}putio^{ne} cre-
dentes cognita nuditate patris quā si significabatur passio sal^uatoris
sumentes uestimentū posterunt sup dorsa sua & h^{er}emes a uersi
operuerunt nuditate patris nec uiderunt quod uerendū ex^{er}unt.
Quodā enī modo passionē xpi uela mento regimus. id sacramento
honoramus. eius quem i^usteru rationē reddentes iudeorū de-
tractionē operimus. uestimentū enī significat sacramentū: dorsa
memoriā p^{re}teritorū. quia passionē xpi transactā celebrat ecle-
sia non adhuc p^{ro}spectā futurā. Medius autē frater chā. Idē
Impius populus iudg^{is}. ideo medius quia nec primatū apostolorū
tenuit nec cultum. In gentibus credidit. uidit nuditatē patris
quia consensit In ecclē dⁿⁱ saluatoris. Post hac nuntiauit foras
fratribus. p^{er} eū quippe manifestū est quod erat In propheta secretū.
Ideo questio seruus fratru suoru. Quid est enī aliud hodie quēgens
ipsa nisi quā dā serinaria xpi anorū baso lans lege & p^{ro}ph^{et}as
ad testi moniū assertio^{nis} ecclēsi^e ut nos honoremus p^{ro} sacra-
mentū quod nunti auit illi p^{ro} l^{it}erā.

Post hoc bene dicuntur duo illi qui nuditatē patris honorauerunt.
Bene dicitur Inquit dⁿⁱ dⁿⁱ sem. sic canā^{ap} puerillus. dilata^{us} & dⁿⁱ
ias^{el} & h^{ab}it^{us} In tabernaculis sem. hic sem maior natu ipse
est ex quo patris & p^{ro}ph^{et}as & apostoli generati sunt. ias^{el} h^{ab}it^{us}
genuū ē pater qui dⁿⁱ latitudo In interpretatur. Cū In genti enī
multitudine dilata^{us} est populus ex gentibus. qui cā p^{ro}ph^{et}as & p^{ro}sto-
ly erat habitaturus. si quidē & uidimus Iuxta no epazis p^{ro}ph^{et}as
bene dicitō In tabernaculū sem transisse & habitacionē la^{is}el h^{ab}it^{us}
h^{ab}it^{us} est In domo legis & p^{ro}ph^{et}arū ecclēsiā potius Iustificam In more

qui de reperiuntur. sed gratia lege maiore. Cum patro qui
 interpretatur calidus me diuis filius et quia ab usque dis
 creat nec in primis israelitarum. nec in plenitudine gen
 tium permanens. significat non solum iudeorum sed h^{re}corum genus
 calidum non spiritu sapientiae sed in patientiae. quod lo^{re} heretico
 feruere primordia et pacem perturbare scorum. Sed et omni quia
 ano uocabulo gloriatur et patet uisus ipsi figuram gestare ui
 dentur. passio enim quae propter quod illius hominis nuditate significata
 est et ad nuntiam bene ^{uor} faciendo et male agendo ex honorant.

De tabulis ergo dictum est. ex fructibus eorum cognosce uis eos. Ideo et cha
 in filio suo male dictus est. et quia in fructu suo id est in opere suo.
 unde conuenienter et ipse filius eius chanaan qui interpretatur motus
 eorum. ^{quod uisus quidam quod opus eorum.} Itaque quod cham peccante posteritas eius danatur. significat
 quod et reprobi hic quidem delinquant. sed in posterum uel in futurum
 sententiam danationis excipiunt. Sed et plebs iudaea quae dominum
 crucifixam. etiam in filio poenam danationis suae transmissit. Dicitur
 enim sanguis huius super nos et super filios nostros. Bene dicitur igitur duobus
 filiis hoc et quae uno eorum medio male dicto. Deinceps generationes
 eorum ^{et} unantur ex quibus septuaginta duae gentes sunt ortae id est
 quindecim de israel. triginta de cha. uiginti septem de sem.

Primus autem post diluuium inter homines nebroth filius chus noua
 imperu cupiditate et ranni de arripuit. regnauit quoque in babilonia
 quae ab eo quod ibidem confusi sunt linguae babel appellata est quod
 interpretatur confusio. cuius edificandae turris. idem nebroth egit
 auctor. qui quae eo quod ultra naturam suam caeli alta penetrare contem
 dit. non incongrue diabulo comparatur qui cogitatio cordis sui inuicem
 conuersum dera exaltare soluit. Id est super omne potentiam angelorum
 dote eos quare disponens. dum dicit. ascenda super altitudinem nubium
 et erosimilis altissimo. quod autem dicitur uenator. quid significatur
 hoc nomen nisi animarum terrigenarum deceptor et captiuus homines

admore. tū^h eius supbia huius mundi est uel impia dogmata
hereticorū qui post quā uictoria sunt ab oriente. Id est aucto lumine
recesserunt. & uenerunt Inca pū sēnaar qui hinc iprac & aur ecclia
denū. statū aduersus dñm impietas sue edificam turē ad dogmatū
supbia nefaria usu configunt. uolentes curiositate non liata ipsius
caeli alta penetrare. Sed sicut ille p supbia ab una lingua In multis
diuisi sunt. Ita & heretici ab unitate fidei confessione segregati hinc
diuersitate erroris quasi p dissonantā linguarū In uice^{di} recernuntur.
& quos armat aduersus dñm elatū conspirationis pmissa consensio.
rurū hinc ce dēte dogmatū dis cordia diuidit aborta repente confu
sio. quos quidē ipsa trinitas dānat In quā offendunt. ipsa eos dēgit dū
dicit. uenite & confundamus linguas eorū In uarietate utique erroris
sueseris matū. Coaut tēpore quando linguarū facta est uarietas.
In sola domo heber quānta a fuit lingua remanite. Nunc quoque In sola
ecclia que est domus xpi unice esse confessionis & fidei pacē diuisi omib;
rep bis ^{manifestat}

Restat

auu

De ite de actibus abrahæ uel de his que rex misero ille dñs expo
nendum. Loquitur enim ei dñs. egredere de terra tua
& de cognatione tua & de domo patris tui. quis autē alius
exiit In abrahā d & terra sua & de cognatione sua ut apud exteros
loca plāra rētur & esset In gentē magnā. Nisi xps qui reliquit terra
& cognatione iudeorū p re pollē. Nunc ut iudex mus In populis gentū.
Sed & nobis ad exēplū xpi ex cundū est de terra nra. id est de facultatibus
mundi huius opibus que terrenis. & de cognatione nra. Id est de con
uersatione & moribus uicis que prioribus qua nobis uita natiuitate
coherencia uel ut dicitur quādā & consanguinitate conuincta sunt.
siue de domo patris nri. Id est omnimemoria mundū tēta reuocata
antes possit mus In populo dī dilēctari & In terra celestis reymissionis
cū tēpus aduenire In tro duci. Dū autē reymissionē abrahæ dant.
una p quā terrā chanaan possidet surū semen eius p matrem dū dicit dī.

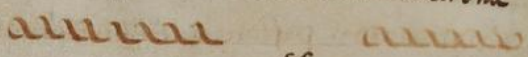
uale in terra quae demonstratur a tibi facia quae in gente magna alia
 uero longeprestantior non de carnali sed spiritali semine quod
 patet est plonunus genas israhelitas sed omnium gentium quasi deicius
 uestigia conseuntur. quod p m m caepa his uerbis. & benediceantur
 Ince uniuersae agnationes terre. Egredisus aut ab raba de terra uenit
 In sic h. accipio que secundo oraculo de pmissione terre ipsius edificauit
 altare. & pfectus inde habitauit in heremo. at que In defamit Inopia
 pulsus descendit In aegyptu. ubi uxorē suā esse dixit sorore nec mentat
 quia p pinqaerat sanguine. quāzamen fara o regit p a xeo rē uolens
 accipere grandissimis terrarū montans. multis que propter eā malis
 ad fluitus. ubi eius esse diuinus uxorē dicit confestim In lera cū honore
 restituit. Hoc ita que cū de abimelech dicens coeperimus exone
 mus. Reuerso Igitur ab hā aegyptio undeuenerat. tunc loth
 fr̄s filius In terra sodomorū saluacartate distesit. uat̄s discor
 diā quā diuiter factierant. & pastor es eorū In uicē rixabant. per
 mansit aut ab raba In terra chana an. habitauit que Iuxta quor
 cū mā br̄e.

XII De hīde quinqueregibus quī sō domus In uerant capta loth
 liberat habens secū In pnelio trecentos decē & octo uer
 naculos. sed quid haec uictoria abrahāe de quinqueregibus Indica
 bat quos ille fidei pater ministerio superabat. Nisi quod fides
 nra si confirmata sit In spū principalitōdē corporis nris sensus
 uerbo di subigit Nācut ille de proximo In regibus uictor. Ita
 & fides p anima uictrix de exteriorē homine trū phauit. quod
 uero ille non multitudine nec uirtute legionū sed tantū trecentis
 decē & octo comitantibus aduersarios principes de bellauit. tūc
 In sacramento crucis. cuius figura paulitē rā grecā In numero
 trecentorū exprimitur In imagine batur q̄t nos xpi passio liberat
 adomnatu quinq̄ue carnaliū sensuū quinos ante auarus uicis
 capta uantes ex p̄era uerant. reuertentia Igitur acode hostium

uenit h
 raemo

abraham occurrit amox melchisedech rex salis sacerdos dei in
narrabile parente progenitus. bene dicitur que abraham offe
rens panem & uinum in sacrificium dō. Hunc melchi
sedech apostolus paulus sine patre sinematre cō me
morans figuratim refert ad xpm ipse est enim solus de patre
sinematre genitus p diuinitate. ipse de matre sine patre per
humanitate. ipse quoque sacerdos aeternus utque dicitur.
tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem melchisedech utique
propter mysterium sacramenti quo d xpi anis celebrare pre
cepit. ut secundum aaron peccatum uictimas sed oblatus omne panis
& uini idē corporis & sanguinis eius sacramentum in sa
crificium offeramus. Quo duero patris archa magnus decimas
omnis substantie sue melchisedech sacerdoti post benedictio
nem dedit. sciens spiritum latere meliore sacerdotem futurum in popu
lo gentium quā leuiticum quod in israhel de ipso erat nasciturum.
futuraeque ut sacerdotum ecclesie haberent preceptum bene
dicere. In abraham circūcisio sacerdotum sinagoga. Quem
benedicere maior est quā quibus bene dicitur. Unde & sacerdos est
ex semine abraham nati filii suos benedicebat. idē populus
israhel quibus illi decimas secundum legis mandatum dabant
uerē ut maioribus & eminentioribus suis. non me quā ipsū
melchisedech rex pacis uel rex iusticie interpretatur. quod
bene refertur ad xpm. Ipse est enim rex pacis. quia p ipsū recon
ciliamur dō. ipse est rex iusticie quia ipse uenit ut discernat
iustos ab impiis. idē quoque unus & sacerdos & rex quia ad re
demptio nem omnium hostia dō patri scripta obtulit. & uerus rex
in presentia seculo populum suum regit & in futurum iudicabit.
Post hanc uictoria factū est uerbum dñi ad abraham in uisu
dū eum de posteritate sollicitus & tribuiderit. Non nasci filium
& tamen semine suo facta pmissio nē teneret. statim fit illi duplex

figura p^mis u^mis. seminis eius. id est similitudine harum maris
 uel in multitudine stellarum caeli futura. acciens ergo abraham dicens
 ostendit illi. Stellae caeli dicens. sic facia remp^mu. Id est xpi
 anagente cuius rapuer in fide sub sistis. sic facia resurrec
 tionis lumine coruscare. Deinde demonstra uit illi arenam
 maris & dixit. sicut in multitudine sementium hoc est erit
 quide copiosageni iudaeoru. si sterlis & infecunda sic arena
 manebit

Post haec cure p^mis u^mis dicit quod esset postior rep^mis n^mis
 fiau^m r^mis signu p^mis p^m quod agnosceret Non quasi dubitans
 anseret. sed quomodo futurum esset & exquirens. Cui dicit hanc simili
 tudine p^mpositu. Sume inquit mih uacationem & ea praeroma
 & a rone annouit u^mis u^mis & colu ba. tollent lgtur abrahā
 uniuersa haec diuisit ea p^mme diu & tras que partes contrate a l
 trinte eius posuit. auct aut non diuisit. descen derunt que uoluerit
 supra dauera & abige bar eas abrahā. Cū que occubuit & sol
 pauor inruat sup abrahā & horro^m magnus & tene brosus inuasit
 eū apparuit que dibanus^m fumans & ignis^m transiens intermedia
 illa que diuiserāt. ditū que est ei cognos cendo scus. quia peregrinū
 erit sementium in terra non sua & seruet^m & ad fugiat^m & cetera
 Statutus est. Itaque modus p^mis u^mis abrahāe & ista ē figura
 per uenē cā enī uacā signu ficata est pler^m posita sub iugo legis.
 per caprā eadē pler^m peccatrix futura. per an^m & e adē plebrā
 regnatura que animalia ideo trina dicuntur. quia partu
 los tēporū ab adā us que ad noe. & inde usque ad abrahā & inde
 usque ad dauid tā quā tertia a dāte gerent illo populū signu
 raturunt In diu diu filii p^missionis & heredes regni futuri que
 a dāte tēporalis ideo taceatur qui a dāte tēporalis tēporales
 sunt desideria tēporalia. sed qui dicit quod animalia illa

uoluerit. p^mis u^mis & colu ba spiritales p^mis u^mis

ma diu dicitur aduersus se huicē partibus constituit. Nisi qd
carnales & in populo uideri & nunc hinc se diu duntur; porro
aues idcirco diuiduntur. quia spirituales Individuis. scilicet mañ cogi
tant. non seducuntur ab hereticis. sed pax est semp In ipsi siue aturbis
se remouent ut dicitur. siue inter illas conuertuntur sicut colūba.
utraq; tam aues est habens simplicitatē & innocentiam. uolueres
autē descendentes sup corpora quae diuisa erant. Sp̄s In mudi
significantur. partem quēdā suā de carnali ū diuisione que
querentes. Quod aut illis consistens abrahā abigebat eas.
significat multos carnales merito scōrū hinc mundi ab angus
tis liberandos. Quod autē circa solis occa sū pauor Inruer In abra
ham & horror magnus & tenebrosus. significat circa huius seculi
finem magnā p̄turbatione ab antē xp̄o In seīs futuram. de qua dñs
In euangeliō dicit. Erit em̄ tunc tribulatio magna qualis n̄ fuit
ab initio q̄t uero adiungitur. cum occubuerit & sol facta est caligo
tenebrosa & apparuit cibus fumans & lampas ignis transiens
In ter mediatilla quae diuisa erant. Significat post finē seculi
futurū dñm iudicū quando pignē segregabuntur scōrū populi
& In quorū quod uero dictū est ad abrahā sciendo sciens qui a pere
grinū erit sementiū In terra non p̄pna & In seruitute redigent
eos. Adfligent eos quadringentis annis. Hoc de populo israhel
querat In egypto seruiturus ap̄tissime p̄ph̄tatu est. Nō quod
sub egyptiis quadringentis annis serui erunt. sed quō ista numerus
In eadē adfluctatione completus est quā comparatur ab illo tēpore
quō ista abrahā p̄mittuntur. Itaque propt̄ peregrinationē futurā
p̄e comm̄s cōducit semen eius In egypto.

Datur et circa cū In signū huius uerbis. circa cū datur ex uobis omne
masculinū In fanis octo diebus circa cū datur In uobis t̄a uer naculus
quā dicitur circa cū datur masculus autē. cuius p̄p̄natio

circūcū. Non sunt
quae p̄t̄m̄m̄m̄
sicut p̄t̄m̄m̄m̄
Inuentiones & In
p̄m̄m̄m̄m̄m̄
fōnē. idē ḡm̄m̄m̄

Quia hoc uer
p̄t̄m̄m̄m̄m̄

quandō dicitur p̄

significat p̄t̄m̄m̄m̄

ad uerū hominē

modo completō. ho

lū filios & seruos

ad m̄m̄m̄m̄m̄m̄

quod dicitur uocā

hā p̄t̄m̄m̄m̄m̄

genes p̄t̄m̄m̄m̄

masculus qu

quia p̄t̄m̄m̄m̄

aut dicitur p̄t̄m̄m̄

p̄t̄m̄m̄m̄m̄

seruos dicitur p̄t̄m̄m̄

om̄m̄m̄m̄m̄m̄

malit̄m̄m̄m̄m̄

de populo suo quia p̄t̄m̄m̄

hā dicitur p̄t̄m̄m̄m̄

hā dicitur p̄t̄m̄m̄m̄

Dicitur p̄t̄m̄m̄m̄
hā dicitur p̄t̄m̄m̄m̄

illa

217

circūcisa non fuerit. debetur anima illa ^{de} populo suo
quia pactū meū inritū fecit. sed & sarai non appellabit
saram sed sarra. & dabo tibi ecce filiū & benedicā illi sicut
in nationes & reges gentiū exeerunt; huc iā declaratur
pmissio de uocatione gentiū. gentiū autē in isaac filio pmissi
sionē. idē gratia non natura. quia de senepatre & sterilitate
& quia hoc non p generationē quidē ismahel. Sed p gepe
generationē futurū erit ad o lbidē imperata est circūcisio
quando de sarra pmittitur filius in tpo celestē. Non quando
ismahel quicūq; pūtenit iudaeorū; sed quid aliud circūcisio
significat nisi renouatā naturā p baptismū. post spoliati
onē uelent hominē; & quis est octauus dies nisi xps quies do
modo complēto. hoc est post sabbatū ^{re} surrexit; quod uero non so
lū filios & seruos uernaculos tētuos circūcidi pcepit.
ad om̄s gratiā redēptio in sp̄nere restat. Ibi patet uerū
tantū & nomina ut omnia res nō nouitatē. Nā abrahā
quod antea uocabatur. Interpretatur pater exel sus. abra
hā pater gentiū quonominē p̄uenit abatur quod multe
gentes fulerunt uestigia sequeretur. illud autē quid sit quod dicitur
masculus qui non circūcideretur octuadie peribit anima illa de p̄pto
quia pactū meū inritū fecit; cur autē peribit anima paruuli in circū
cisi dū ipsa pactū dī inritū non fecit sed quē circūciderē neglexe
runt. Nisi ut significaret quod paruuli non recundū opus
sed secundū originē in primū hominē pactū dī dissipauerunt in quo
om̄s peccauerunt; Nam cuncti enī om̄s non proprie sed origi
naliter peccatores. quoniam ^{ne} regē p̄tati libere & peribit anima ei
de populo suo quia pactū dī inritū fecit. quando in adā origina
liter q̄ ipse peccabat

Deinde apparuit dñs abrahā in conualle mēbre sedenti
ad hostiū tabernacul. cūque leuasset oculos suos appa

trans. Nisi qd
untur; porro
ist. ismahel cogi
in p̄p̄t̄is sicut arbor
ur sicut colūba.
miam. uoluerit
Sp̄m uncti
dū uisone que
abi gebat. cas.
und ab angus
inritū in abra
uulsi seculi
in decu dñs
qualis n̄ fuit
icta est caligo
m̄ transiens
ft sine seculi
scōrū populi
sacris qui a pepe
m̄ uoluerit
populi ismahel
st. Nō quod
enu meris
llo t̄pore
no nē futura
xuo bus om̄m
uer nacul
reputat car

ruerunt tres uiri stantes iuxta eum quos euuidisti & adorauit
& ait. Dne filium gratia in oculis tuis lauentur pedes tui
& requiescat sub arbore. & abint abraham ad sarram & iussit ea
extribus factis facere & sub cineribus panes quos parauerat illis cu
uiculo que parauerat. similiter lac & butyrum in uero stabat iuxta
eos sub arbore. cu que comedissent dixerunt ad eum. Ubi est sarr
uxor tua. ac ille. Ecce inquit in tabernaculo est. Cui dixit reuertens
ueni ad eum & pone isto & habebit filium sarr uxoria. Quo audito
sarrarum. Notandum quippe est quod abraham habeat triplicem figuram
in semetipso. primam saluatoris quando delecta cognatione uenit
in hunc mundum. a terra patris quando in molauit unigenitum unum
filium. tertia uero que hoc loco est figura gestum scorum qui aduentum
xpi cu gaudio susceperunt. Tabernaculum aut illud abraham in terna
hierusalem habuit ubi pretere prophete & apostoli habitauerunt.
ubi & primu dñs adueniens a credentibus exceptus ab incredulis in
lignum suspensus est. In tribus aut uiris qui uenerunt ad illum dñi ihu
xpi promittabatur aduentus. Cu quo duo angeli conuocabantur
quos plerique moysen & heliam accipiunt. unum priscie legis latorem
qui peccande lege aduentum dñi indicauit. alium qui in fine mundi uen
turus est. Secundum aduentum xpi. ut que eius euan
gelium iudeis predicaturus. Unde & in monte dñi fuit & trans
figuratus. In duo moyses & elias cu eo ab apostolis uisum. quod
uero abraham tres uident unum adorauit. dñm scilicet & saluatorem
ostendens cuius iam aduentum est. presto latus. Iuxta quod in euan
gelio dñs ait. abraham quisi ut uidere diem meum uidit & gauisus est.
tunc enim sic uti aspexit mysterium sacramenti unde & pedes eorum
laba bat ut extremo mundi lauacri purificatio ne demonstrat &
figuram. Pedes enim nouissima significat. Siquidem & conuiuium
preparat. uiculu scilicet & saginam. Iste aut uiculus teneri sagi
natus dñi ihu xpi est corpus. Hic est & uiculus dñi qui propt saluato

crede dñi ad arbore
corpus in euangelio
lata in euan
geli apostoli
non est. Non dñi
diderat enim ille
lari expre
In fine dñi
pere. huius
monu. Quod
cu dñi abraham
conuocabantur
refirmo esse pre
Tria filiorum
hominum est
mans & ad
hunc partem
ler in euang
quadam forme
re. per se do
cu aut. Ideo
deu. triucluc
arbo re aut
predicatio
reus hoc em
cillus quando
dñi in sarr
la quoniam
filio dñi magis
Non est ad

credentium ad arbore crucis est immolatus. Hic est uiculus dñi ei
 corpori. In uangelio pro peccatore occiditur filio. sed & buccerū &
 lac cū carne uiculi adposuit. Lac quippe priscæ legis habuisse fi
 gurā apostolus ^{nobis} adnuntiat dicens. Lac uobis potū dedi
 non escā. Non dū em poteratis pice adhuc quidē potestis tra
 diderac em illis legis mandata quasi lac de uerbis duarū tabu
 larū expressū. hoc est testamentū fidei. nec dū em poterant ppe
 Infantiā sensus euangelice doctrine solidā & robustā escā acci
 pere. buccerū aut uberrimū & pinguisimū euangeli orū est testa
 moniū. Quod ueluti oleū fidelibus In signū datur. sed p inde uiculu
 cū ^{Lac} & buccerū abrahā ad edendū adposuit. quia nec corpus dñi qd est
 uiculus sine lac legis. nec lac legis sine buccero. hoc ē sine euangeli
 testimonio esse potest. tria ^{h sacra} uide sarrā panes sub cineribus fecit.
 Triū filiorū p hoc Imagine Indica uerunt ex quibus omne genus
 hominū natū est quid uis trinitatē credentes ex aqua bap tis
 manis pcedentā cuius Imago sarrā erat. conspargendū essent &
 In uno pane xpi corporis redigendi. Hæc sē illa trāsata que mu
 lier In euangelio cognoscitur fermentasse. A Zimi aut panes eo
 quod sine fermento malte. & sine languore nequitie. sine feruo
 re puer sē doctrine oportebat esse credentū unicitē. sub cineri
 bus aut Ideo ut p penitentiā præteritorū delictorū ipsi scūa pore
 deo cū uelut esca beneplacata deo acceptabilis efficiantur. Sub
 arbore aut eos sē disse. passionis dñice erat signū. Cuius ipsi sunt
 predicatores. quod aut pmitat dñs sarrā sterili filii dicens. circa
 tēpus hoc ueniā. Non de tēporibus significat. sed de qualitate aduen
 tus sui quando p filii re promissū fidelis erat populus nasciturus.
 ista est em sarrā sterilis. Cui p prophētā dñs dicit. Letare steri
 lis quæ non parit. erūpe & exclama quæ non parit. Quō plures
 filii de steris magis quā eus quæ habet uirū. Rursus aut sarrā
 non est dubitatio sed pphēta. qui rursus duplicē habet significati
 onem

sive quod dicitur esse factus in crederet xpi. sive quod omnes inimicas
in iudicio suo erant resurus. Unde & ipse quia natus est de sarra
nisus nomen accepit. isaac enim ex hebreo a lingua in latinum sermone
isus interpretatur. Deinde isus idem isaac filius promittitur
sicut in ingentem magnam & benedicens in eo ait. Omnes gentes
terre. quibus uerbis duo historice illi promissio sunt genti iudeorum
secundum carnem & omnes gentes secundum fidem.

XVI Post hanc promissionem ueratur in eum reus sodo maliberato loth
cum filiabus suis. Sed quid significat quod a quinqua ginta istis
usque ad decem siluere ueratur in sodo mis dicens dicitur urbe esse sal
uanda; numerum quippe quinquagenarium pro penitentie signum
posuit si forte conuerterentur & saluarentur. quinquagenarius
enim sepe ad penitentiam refertur. Unde & dicitur in eo de numero
palmarum scripta penitentie; proinde quando aspexerit ad delinquen
tium nequaquam uelle reuera ad penitentiam quam quinquagenarius
numerus prefiguratur. confestim ardore immoderato luxurie con
perce lignis gehennae; usque ad decem aut iustos non perire sodo man
Dicitur quasi in quolibet & pro decem preceptorum custodia xpi pro men inue
niatur iste non perire. Denarium enim numerum figuram crucis xpi demonstra
re. & quod quicquid sine caritate quae ambrosius signis conflagrante sunt illud
nisi fallor significat. quod omnes quinque sensus corporis sui libidinosi
tractauerunt. in nullo futuro incendio concrematurus. Ipse autem loth
frater abraham iustus & hospitalis in sodomus que ex illo incendio quater
similitudo futurum iudicium erit saluus euadere. Typum gerebat
corporis xpi quod in omnibus suis & nunc inter iniquos atque impios
genere quorum factus. non consentit. & a quorum proiectione in seculi
fine liberabitur illis danatis supplicio. gemit ad eum; uxor autem eius
sclera & genus figuratur quae gratiam diuocant & respiciunt. & ad ea
quae relinquerent redire contendunt. De quibus ipse dicitur. nemo
ponens manum suam super aram respiciens retro agnus est regno di.

117010

Unde ille p...
redemptio...
ur madre...
sclera...
Solice...
Seri...
salis...
figura...
dicitur...
fieri...
figura...
non...
admon...
Sed ad...
uel loth...
figura...
in ea...
phibetur...
creta...
loth...
dicitur...
legis...
legis...
que...
in...
figura...
figura...

Unde illa dicitur non respicere peccata ostendit non esse
 redemptio aduocare uita quae gratia diuina regenerata ut in uita cupi
 unt euadere iudicium. Quod uero eade respiciens remanet & in
 sale conuersa est. exemplum praestat ad condimentum fidelium unde
 alius saliant. Nam nec ipsud tacuit xpi dicens memento ieroni lothi
 Scilicet uos tamquam sal conderet. ut non tamquam fatum negligere
 Sed prudentes caueremus. Hoc enim illa admouit cum in statu
 salis conuersa est. Illud uero quod ipse lothi ardente so domo
 fugiens segor uenit & nequa qua ad montana conscendit. ar
 dente quippe sodomia fugiens est. In uita carnis incendia uel mun
 di desideria declinare. altitudo uero est montium speculatio per
 fertorij. Sed quia multi sunt iusti qui huius mundi quidem in tecebus
 fugiunt sed tamen in actione postea contemplantur apice sibire
 non quicunt. hoc est quod dixit quidem lothi. De sodomis sed tamen
 ad montana non peruenit quia dicitur in uita relinquitur.
 Sed adhuc celsitudo speculatio nisi subalter nomine dicitur. Inde
 idem lothi ad angelum dicit. Ecuuizas haec ligata ad qua possum
 fugere parua & saluabor. In ea. Numquid non modica est & uincit
 hinc aui mamea. Tunc talgitur dicitur & tamen ad saluam tota
 phibetur. Quia actualis uita pietatis mundi curis ex toto dis
 creta est. nec tamen gaudio & uita salutaris aliena. In ipso aut
 lothi. Quando filiae cum cubuerunt cunctis. non illud quod cum a so
 domis liberatus sed alium figuratum est. Tunc enim ipse lothi futurum
 legis uidebatur gestasse pro nam qua quidam ex illa percreta & sub
 lego postquam male intellegendo quod dicitur modo se inebriant. ea
 que non legitime utendo in fidelitatis opera pa
 unt. bona enim lex inquit apostolus si quis
 legitime utatur. *~~~~~*
 equatur. deinde historia de abimelech quando
 abraham accit sarra uxore & dicit

S

tomē immias
 us est de sara
 lan nū sermone
 hui p m e r a u
 Omnes
 hinc genitudo
 a liberato loth
 qua gna ista
 urbe est sal
 enae signū
 qua gna ista
 de numero
 et delinquit
 unquagenam
 xō r e con
 e sodomam
 pomen hinc
 xpi demostro
 gratia tunc illud
 nū libidinos
 ipse aut loth
 uita gā tō r e
 figurabat
 uigebat
 ue impio
 e in g r u l i
 r a u e i e o r
 um. & ad e
 tar. p m o
 nocti.

forore meretico ab alienigenis captiua possideretur certus
dedo quod ea uiolari non pmittere. sicut nec prima a fan
one. Unde & abimelech sōmo cōmōnitus non cōmaculauit
ea concubitu sed ^{referuauit} in tacta restaurabat marito. Ueruntam
quis tunc in illo figurabatur uiros scire uolo & cuius sit uxor
quae in hac peregrinatione atque inter alienigenas polluit ma
culari quae enon sintur & sicut uiros suo sinemacula & ruga
In gloria quippe p̄ recte uiuit ecclesia ut pulchritudo de eius
honor uiros eius. sicut & abraham p̄ sarra pulchritudine h̄e
alienigenas honorabatur. ei quae etiam dicitur incarnatis canticorū.
Opulchra inter mulieres ipsius pulchritudinis merito reges
offerunt munera. sicut sarra obtulit rex abimelech plus
Inca mirans forme decus quod clamare potuit. uiolare non
potuit. Est enim ecclesia dñō in xpo in occulto. quippe atq.
i abscondito ^{ita} secro & spiritali anima humana in heretico uerbo dī
ut sint duo in carne una quod magni coniugii sacramentū in
xpo & ecclesia cōmendat apostolus. p̄ inde regnāterre nū scēti
huius cuius figurā gerebant reges qui sarra polluerē p̄missi
non sunt. p̄one ex p̄ta nec inuenit ecclesia cōstētem x̄p̄ nisi cū ui
lari cēpta uerit. diuino enim testamento p̄ fide m̄a sty r̄itēssit. cor
rectū que in posterioribus regibus honorauit munere quā
corruptio in sua subdere in prioribus non ualuit. p̄ia q̄ tunc in
eodē rege prius. & posterioribus figuratē. Hoc in isto reno priō b.
& posterioribus ^{temporib;} regibus adimplētū. Cū autē dicitur de patre
esse soror xpi ecclesia p̄ non dematē. p̄ non dēter rene generatio
nis que euacua b̄atur sed gratia celestis
quae h̄a & er nū manebit cognatio cōmen
secundū quā gratiā genus mortale non eri
mus accepta potestate ut filii uiuocemur
& si mus. nec quē n̄ gratiā hanc

hoc

detinere...
hanc uero...
negotio...
partē...
ecclesia...
nona...
Religio...
dico pul...
cū sit...
uelut...
sine...
In...
uolunt...
autē...
C...
uocatur...
a...
quae...
non...
nō...
non...
et...
pa...
hanc...
cum...
Cum...
nō...
am...
in...

detinago ga matre xpi secundū carne. sed de do patre ^{ac} pcpimus
 hanc uero cognatio nē terrena uocans In alia uita ubi nullus mortū.
 negare nos xps docuit non facerē cū discipulis ait. Nemo uis dicitur
 patre In terra unū est em̄ pater uester qui In celis est. Quod
 uero ecclesia cuius uxor sit occultatur aliē genis. cuius aut soror
 non taceat. hęc fieri causa facile occurrit. quia occultat
 & difficile ad Intellegendū quomodo anima humana uerbo
 di copulatur sine misceat. sine q̄ sit melius & apertus di apozest.
 cū sit illud di. ista creatura secundū hoc t̄ sponsus & sponsa
 uel uir & uxor xpi & ecclesia dicuntur. quia uero cognatione
 sint fr̄s ihs xpi & om̄s sc̄i gratia diuina p̄ n̄ sanguine atē terrena
 hoc est de patre non de matre. & effabilis dicitur & capax
 auditur. nā In se om̄s sc̄i p̄ eandē gratiā fr̄s fr̄. sponsus
 autē ceterorū s̄o a d̄ate nullus illorū est ;

XII C
 centennarius itaque abrahā genuit ex sarra uxorē sua filiū quē
 uocauit isaac. hunc cū uisisset. Mater ludewē cū smahel. Dixit
 ad abrahā. ecce ancilla. cū filio meo isaac. p̄ n̄ heres erit filius apicillae
 quur̄ ante sarra uoluit manū de ancilla suscipere filiū. aut quur̄
 nunc cū matre iubet expelli domū q̄ non zeloseca accensa. s̄ In m̄ste
 riorū p̄ph̄eā compulsa. Agar quippe secundū q̄ d̄ ait apostolus In ser
 uitate genuit populu carnalē. sarra uero libera populu genuit qui
 non est s̄cundū carne s̄ In libertate uocatus est. qualiber tate liberū
 eū xpi. hoc igitur mysterio figurabatur priorē populu In seruitute
 peccatorū generatum. In domo israhel id est ecclesie non manere
 In aeternū. Neque esse heredem uel consortem cultoribus xpi. Nec
 cum filio nobis id est fidei populo regnū celestis gloriæ possēs s̄rū.
 Cum eicere igitur abrahā agar de domo accepit panes & uirē
 aque dedit agar & Inposit sup̄ humeros eius. Infancem & dimisit
 eam. exiens autem agar errabat In solitudine & cum monentem
 s̄cū filium p̄cissit sub arbore apparuit ei angelus d̄m & demonstrauit

at Rachel

ut fonte aqua & potavit sibi suum. Quid ergo significat quod
exiens agar in faciem in humeros suos imposuit. Nisi quod peccator
populus & insipiens ceruicem matris sive sinagoge grauiabat. Dum
dicit. sanguis huius super nos & super ^{filios} nostros. Panes autem hoc indi-
cabat quod uetus sacerdotum panes propositionis sicut scrip-
tum est portare secum & uescere. Ut uero aqua quid fecit
ludica purificatio significabatur de fecura sive doctrinae carum
carnalis in pelle mortua elusa. id est in carne ueteris hominis
preuaricationis sententia dānata. que nec refrigerium prestat nec
satiat sit sed est acrida uomentia fecit. Quod uero errat agar in solitudine
cum filiis suis significat sinagoga cum populo suo expulsā de terra sua
sine sacerdotio & sacrificio in toto orbem errare. Quia quæstio est per
ignorare. Quod filius illius sita de perit ostendit populum nullam habens
spiritalē purificationē. Quod autem filium morientē sita. Sub arbore respicit
& sic demonstrante angelo aspice fontē. significabat quosdam ex eo
populo ad uerā ligni crucis refugium peracturos. Quod exclamatur puer plo-
rans & exaudiuit eā dñs. & sic demonstrante angelo aspice fontem.
Hoc illis dicit que ex iudeis ad xpm conuertuntur. De fonte sicut
de tus erroris exaudiuntur. reseratis que oculis cordis uident fontē
aque uiuæ. ^{id est xpm filium dñi quod dicit. ego sum fons aque uiuæ.} quibus ueniat & bibat. Unde ismahel exaudiat
interpretatur. angelus autē iste. similitudo est heliæ per que
populus iste crediturus. sicut per malachiam dicitur. Ecce ego mitto
uobis heliam qui conuertat corda patrum in filios. Uerū quod statim
uocauit angelus dñi agar dicens. Surge tolle puerum quia in gen-
te magna faciam eum. hoc significabat sive quod christus iude
omni populus esset & regnaturus in seculo. sive quia ceteri regni
gloria conturbati essent que ex eis credidissent in xpo. Quod autē
eundem angelum qui loquitur ad agar prius angelum scripturam
nuntiat. deinde dñm filium dñi esse credendum est qui lege & prophetas
se prolocutus est. qui propter obedientiam paternam uoluntas angelus

uocatur. Nisi fecerit
& par
utitur dante dicit
obtemperans dō solus
longe dimisit. solus cum
uenerit filius ad locum
unde abraham gladiat
ut par ecerit. Nisi
appareat namque dicit
tur. Quod si uerum
& multum uisum
possidet. Non enim
infirmus uo omnes
nunc uideamus quid
em abrahā quando fili
plena dicitur. Sed
cordi. Quod si pro
do natus est xps. In
in carne uenit. Sicut
plena dicitur. Sed
quia ipse factus
dicit hoc est in
tempore. Quod si
in mare dicit in
omni hunc mundum
non natus sum. Quod
cum memi quod
in mare dicit in
plena dicitur. Sed
plena dicitur. Sed

uocatur. dicitur secundum naturam patris quia uere & ipsi sicut
& pater

xvii **T**ubetur deinde abraham immolare unicum filium suum. Ille autem
 obtemperans dō soluit uotum. stravit astra. Inposuit ligna feruos
 longe dimisit. solus cum filio ascendit. tri duo ad locum puenit. Antequā
 ueniret filius ad locum sacrificii ipse sibi immolandus ligna portabat.
 Deinde abraham gladio armatur & cum iam pene feriret ad monstrum
 ut parceret. & non tamen sine sacrificio sine sanguine ^{quo} feruore cedit.
 apparet namque arces inuicem inherens cornibus. Immolatur. pagus
 tur q̄ sacrificio. pacto sacrificio dicitur ad abraham. Benedicam tibi
 & multiplicabo sementuum sicut stellas celi & uelut harenā maris.
 possidebit sementuum portas inimicorum suorum & benedicentur
 in semine tuo omnes gentes terrae quia obaucti uocemur. age
 nunc uideamus quid sub huius sacramenti lateat misterio. Ille
 em abraham quando filium unicum p̄duxit ad immolandum habebat
 p̄sonā dī patris. Sed quid est q̄t̄ em senex suscepta non em senes
 cit̄ dī. sed ipsa p̄uincitatio de xpo lam quodā modo senuerat quan
 do natus est xps. Inchoata est em abada ubi dicitur est. Erunt duo
 In carne una. sacrum enim illud magnum in xpo & ecclesia dō
 pleat̄ rexā a dō. s̄culi quae se uet̄ta significatur abrahā
 quia ipsa sacra in uerū dī nā loge uerac̄ & senectus sacre Inplebe
 di hoc est In mulatū dī ne p̄ph̄tā r̄ū. hoc idē significat. quia In fine
 tēporū ex ip̄ sapte des̄cā r̄ū am̄narū natus est xps. sterilitas autē eius
 Inimat q̄t̄ In hoc sacro. sp̄saluī facti sumus. & In xpo tā quā In isaac
 om̄n̄ natus sumus. quē p̄t̄ c̄ū ecclesie In fine tēporū mirabilis dī grada
 non natura li serunditate p̄t̄ a uer̄. lā dō In dē sequentis hystoriae
 sacm̄ mentū quid Imaginaria p̄t̄ dēbat Inspicēdū ē quid tēpo
 In abrahā ut p̄t̄ dicit̄ dī p̄lla Inmolatione figurabat̄ r̄ū p̄t̄
 excelsus. Quis ita ac n̄ xps. p̄t̄ sicut abrahā unicum dicit̄ dī
 filius dō uictimā obtulit. tradit̄ unicum filium p̄ nobis omnibus tradit̄.

ificat quod
 peccator
 bat. Dum
 hoc In di
 sicut scrip
 quid fecit
 trinatorum
 hominis
 praefac nec
 In dō dū dū
 terra sua
 xps p̄t̄
 illa habent
 bo requie
 dā ex eo
 puer p̄lo
 fontem.
 lence r̄ dō
 dēne fontē
 dē x̄ audito
 dū p̄t̄
 x̄ p̄t̄
 itam
 In gen
 dū dū
 regni
 t̄ aut
 urap
 & p̄t̄
 angelus

& sicut isaac ipse in ligna pos^{uit} tab^{er}na^{culum} quibus erat inponendus: ita & xps
 g^{er}ta^{uit} bar^{um} in humeris ligna crucis in quo erat crucifigendus.
 Quod autem serui illi dimisi & non p^{er}duci ad locu^m sacrificii iudaeos
^{significabunt} figura bant quicū seruiliter uiuerent & carnaliter saperent
 non intellegebant humilitate xpi non intellegebant passionē xpi
 Ideo non puenierunt ad locu^m sacrificii. Quir autē duo serui n^{on}
 quia ipse ^{propter} duas partes diuidendus erat quod factū est alamo ne
 peccaret quando dhu^s sur^{us} ē idē popul^{us} loco regni non erit re^{um}
 p^{er} d^{icitur} quibus & iⁿ s^{er} p^{er} p^{er} h^{ic} d^{icitur} auer^s a^uer^s a^uer^s iⁿ s^{er} a^uer^s iⁿ s^{er}
 uaricatrix iuda; asinus autē ille in sensata & stultitia iudaeorum ista
 insensata stultitia portabat omnia sacramenta & quod fer^{re}bat
 nesciebat. Iā quod d^{icitur} est ei. spectate hic cū asino postquā adora
 uerimus reuerentur ad uos. a p^{ro}ph^{eta} d^{icitur} audite ciuitas inquit ex p^{ar}te
 iⁿ s^{er} a^uer^s facta ē. q^uā ^{ecce} ^{ecce} ē ex parte h^{ic} cū asino ut plenitudo inquit
 gentū intrat & hoc ē post quā adora uerimus ubi sacrificiū crucis
 d^{omi}ni c^{on}pletū p^{ro} gentes fuerit p^{re}dicatū hoc ē plenitudo gentium
 intrat &. Quidē reuer^t ad uos & sic omⁿis iⁿ s^{er} a^uer^s saluus fi^{et} & tri^{du}ū
 autē illud in quo uenerunt ad locu^m immolatio nis. ^{et} ^{est} ^{testim} ^{oni} ^{um} ^{di} ^{ab} ^{act}
 significatur. Unā ante legē. alia sub legē. tertiā sub gratia.
 Ante legē ab^{ra}h^{am}ā. usque ad mo^{ys}en. Sub legē ad mo^{ys}en usque
 ad iohanne. In iā ad nō & quicquid restat tertiū d^{icitur} gratia ē.
 In quarta ad act^{um} quasi post tri^{du}ū sacramentū sacrificii xpi
 completū est; deinde isaac & p^{er} pedibus altari supponitur.
 & d^{icitur} in ligno suspensus crucis adfigitur. Sed illud q^uā figuratū
 ē in sa^uo uer^{us} g^{er}ta^{uit} est adan^{us} & c^{etera}. Quir quia xps ovis p^{ro} p^{ro}tem
 filius ipse agnus filius qui anatus est quia immolatus. sed quidē
 q^uā in u^{er} ^{pro} ^{bus} ^h ^{er} ^{bat} ^{am} ^{er} ^{il} ^{le} ^{cr} ^{us} ^{cor} ^{na} ^{ha} ^{ba} ^t [&] ^{si} ^{ce} ⁿ ^t
 duo ligna ce^{ter} ap^{er} ^g ^{ant} ⁱⁿ ^{se} ^c ^u ^s ^{pe} ^{ci} ^e ^{ti} ^{cr} ^{uc} ^{is} ^{re} ^{cl} ^{du} ^{nt} ^{unde} [&]
 ser^u ^p ^o ^{ne} ^{de} ^{ca} ^{er} ⁿⁱ ^a ⁱⁿ ^{ma} ⁿ ^u ^{bu} ^s ^{ca} ^u ^s ^u ^{nt} ^{Co} ^{rn} ⁱ ^{bu} ^s ^{er} ^g ^o ^h ^{er} ^{er} ^{nt}
 ar^{is} ^{et} ^{cr} ^{uc} ^{is} ^q ^u ^o ^d ^u ^m ^{significat} ^U ^o ^p ^{ro} ^{ter} ^q ^u ^o ^d ^{sp} ^{er} ^{si} ^{ng} ^u ^l ^u ^g ^u ^o ^{sp} ^{er} ^{si} ^{ng} ^u ^l ^u ^g ^u ^o

= ecce asin
 ser. n. si. ex
 ecce hic
 asino

xiii

Inquit in manu
 uultu sicut ad
 tenui p^{er} femur
 uano. Nisi qua
 deure in celu
 p^{er} uis p^{er} uis p^{er} uis

In quos & peccatores significat qui sunt penderunt dnm in luce et pnt
 spinas traque peccatoru in lictoru suspensio dnt. Sicut p hterema
 idē dicit spinit peccatoru suoru circa dedit me populus hie ab
 hie an & cornibus in uepribus obligati eundē xpm senserunt acie
 qua immolarunt spinit audat coronati p acco igitur sacrificio
 dicitur ad abrahā In semun & uo benedicentur om̄ gentes quando
 em̄ hoc factū ē. nisi quando dicit ille ariet. foderunt manus
 meas & pedes meos & dinumerauerunt omnia ossa mea. Hoc em̄
 quando p actū est illud In psalmis sacrificiū tuum In ipso p̄simo
 dicitur. Comemorabuntur & conuescentur ad dnm uniuersi
 sine terre & adorabunt In conspectu eius om̄ patria genetiū. Quā
 dicit regnū & ipse domina bitur genetiū. Immolato igitur abra
 hā art. & p̄ isaac filio suo uocauit nom̄ locullus dnt in dē p̄ eo qd ē
 dnt uidet se fecit. itaq; p̄ incarnationē. De hndemone sarra centē si

Tu cesimo

mo dno uisus ē. & p̄to agro ab efron sepeliunt eā. Sed quid sibi
 uellit qd sarra In se plebro duplit̄ sepelitur. nisi quia anima que
 seculo mortua ut dōnuat. gemina uicē requit & suscipitur. id est
 In actione bono peris & contēplatione diuinitatis.

XVIII

Frat autē abrahā senex dierū quem uultorū dixit q; seruo suo semio
 ri qui supra omnia ē erat. pone manū tuā sub femore meo. ut ad
 iurē sep dnm dmi celi & terre. Ut non accipias uxore filio meo
 de filiabus chananeorū sed ad terrā ad cognationē meā p̄ficiē
 caris & inde accipies uxore filio meo isaac. Sed quid uellit sibi
 qd abrahā seruo suo dixit postulans iurē iurando fido. pone
 In quid manū tuā sub femore meo & ad iurore p̄ dmi celi. Quid
 uult dī celi ad femore abrahā. nisi ut cognoscatur sacra
 mentū. p̄ femore n̄ genus Incellegitur. ergo que fuit illa con
 iurato. nisi quia significabatur de genere abrahā uenturū
 In carne dmi celi. Senior autē isto In imaginē habuit legi
 p̄ qua sponsa xpi ecclesia dēspōdebatur quē tanq; p̄

²⁴
Liquitate senior nuncupatur. Abiit itaque puer in mesopotamiam
In ciuitate nachor. Et que circa fontem querens sponsam filiam do-
minum sui. Sic Alex quae post se deest. uenit ad fontem baptis maris. &
ibi morans occurrat ei uirgo rebecca. Id est ecclesia. uidet autem rebecca
puerum. id est sermonem per prophetam deponit de humero hydria. scilicet que
clara speculifacundia. Et ad humulorum prophetam se inclinans sermonem
Suscepit si dei ornamenta uel morum accepit aureas scripturas
sensit & clarum argenti eloquium. Sic que secuta puerum rebecca
uenit ad isaa. c. scilicet uerbum prophetiam ecclesia uenit ad christum. quada-
men camelus dorso declinat. quia ad christum ex generalitate ecclesia
peruenit. In rotis uincio sit que uis uentis conuersationibus inuenit.
que isaa uiso descendit. quia domino arguitur in asia gentes ab isaa
et ab elatione calitudinis sua humilitatis peluit. que & la-
quea cuncta pallio uelatur. quia coram eo deest rotibus prioris
uitae confunditur. quod uero inclinatio iudicis dicitur in agro
isaa. Hoc significabat quod ex terra huius mundi deponit uelut
Indie sine uenientis christi quasi in agro foras exire. quia cuius inu-
sibilis & inuisibile in hoc mundo uenit ex gentibus ecclesia
demonstrauit. Inuenit autem ecclesia ad putentiuisionem. id est in con-
templatione & intelligentia ueritatis. ubi intellectus per caput a la-
ore si uel a uacuam que ubi purificatur. sicque de hinc copulat
sponsa suo christo adherens illi gloria ad eternitatem & regnum.

XX Quid autem sibi uult quod abraham post obitum sarre & huram dixit
uxore. Numquid ob incontinentiam dicitur & la adare grandem.
absit. sed per filium per creationem dicitur illi semen quasi fel. legi ex isaa
filio primogenitum. Ergo quid sibi uult ista coethura. nisi quia sicut agar
& timahel significauerunt carnales uolens testamentum sic
coethura & filia significabat hereticos qui se testamentum per uim
existimant ponere. sed filie concubinae dicuntur. si la sarra se per
uxorem uocatur. sicut scriptum est. una est enim colubam ex serpente.

ignabat

ergo

De die aut abraham cum ea que per se debet filios et isaac filius aut con-
 cubinaru largitus est munera. Et se paravit eos ab isaac filio suo.
 Quid hoc significat nisi quod dicitur. Et nonnulla munera filii
 munerat^{it} concubinaru. Id est carnalium sed non perveniunt ad
 regnu pmissu nec eredi nec uidei quia carnalia lucra sectan-
 tur preter isaacem nullus est heres. utique quia non filii carnis
 sed filii pmissionis sed putantur in somno. Deinde moruus est abraham
 c. lxxxii annoru sepultusq: est in spelunca duplici. In cuius intere
 ore parte ada est positu traditio hebreoru ita statuit. Orca de
 hinc transiit super terram abit isaac ad abimelech regem palestinaru
 Ingeram ex precepto & bere dictione dni. Ibi que rebecca
 uxore sua timoris causa finxit sorore. quarec alienigena isaac
 conuge tunc esse cognovit quando eu cu e ludente uidit.

XXI Quid aut sibi uelit in sacramento xpi & ecclesie qd tantus patri-
 archa cu conuge iustice conugiu que illud inde sic cognitu
 uidit p facto quisquis ne uiquid errando in actio peccat & sic rē
 uiricus In scripturis scis diligenter Inueatur. & Inuenit u
 F. magister sua quia In forma di equalis e & patris pauli p absē
 disse In forma seru uicui capite et ite humana Infirmas postea.
 eo que modo se collige congruente p rati. Quidem absurdum Inmo
 quid non conuenienter futuroru p ratiuatione ac como-
 dū siphphē ad carnale aliquid lusit ut eu capere affectus
 uxo cu p su uerbu di caro factu sit ut abiret In nobis. post hanc
 refert In di scriptura illa qd isaac post qua benedixit dn̄ & magni-
 ficatus est. ualde aggresus est opus & coepit fodere puteos quos
 fodierant pueri patris eius abrahie. sed In uidentel e palestini
 obstruxerunt eos In plenti humo & reliqua. Quis ita ac. nisi d
 uator n̄ quidū d̄ cen d̄ s̄ d̄ h̄ s̄ t̄ a torrente gerara primo omnū
 illor puteos fodere uult quos fodierunt pueri patris eius. Idem qd is

† n̄ r̄ r̄ p̄ p̄

siug
gru
ap̄ p̄

Et quousque nobis uis intelligemus aqua respondet nequa qua iniqui
sionis manus ad ea aurum et cor de terra in terra in terra in terra
allophili insidiantes replent quia nimirum inmundi spiritus cum nos studioso confo
dere conspiciunt molestas nobis rationum cogitationum immergunt

XXII

Igitur Isaac dicitur rogare dominum ut pareret uxorem eius que sterilis erat. Con
cessit dominus que postulabat. Inludabantur que gemini in utero eius Includi an
gustia que dum agerentur Incerrogavit dominum accepit que responsu. Dux gentes
In utero tuo sunt. Et duo populi de ventre tuo dimittentur. Populus que populus
superabit & maior seruetur & minor. Quod figurale factu est & a ipsis iudeis non
credenda bus no adest qualiter populus ecclesie sinagoge populus superavit.
& quomodo plebs iudeorum tempore maior seruetur minori populo xpianorum.
siquidem & In singulis nobis hoc dici potest. quod dux gentes & duo populi sunt
Intra nos. tuncioru scilicet & atque uirtutum. scilicet In minore est ille maior. scilicet
In plures sunt mali quam boni & uita a numerosiora uirtutibus sunt. Sed tunc
& In nobis gratia di ^{populus} superat. & maior seruetur minor seruetur enim caro
spiritus & uita uirtutibus cedunt. procedit autem esau primus ruben & uis
ta qua pellis hirsutus. Deinde exiit frater eius iacob. & manus eius
Inplexerat calcaneo esau. Sed quum ille totus rubeus & hirsutus. nisi
qua populus prior. propheta & xpianus cruore pollutus. ac peccata &
nequitie squalore ceterat circum datus. Cuius ideo minor calcaneu
tenuit. quia in ista maiore populi minor superat. ^{ita} & in adest esau ipse
primogenitus sua parte esca eide frater suo In uenundauit. ac post
modum patre habendictione sibi promissa priuatus est. Significat eundem
uim heliethu populi quia deo ut ex eo dicitur liber. primogenitus fili
us nuncupatus est. qui pro presentis seculi lucra pro insolu primatus sui
honore amisit. uerum & In regni celestis premium preparatu ad ipse
non meruit. Quo quod modo id eide ex pro bne cu dicit. ^{con} ^{quod} ^{quod}
auobis ^{re} gnu di & dabitur genti facienda uoluntate eius. primogenita
aut ipsa uelut erat sacerdotalis qua maiore nata cu benedictione pa
tris in dicit uelut mas deo uelut pontifices offerebant. hoc dicitur tunc

46

ipse

amoris desiderio caruerunt iudei cui gloria regni fuerit. Ita sequitur
Deinde ipsa benedictio Iacob. quae tam ^{quod} figuratim indicauerit ip
polytamaris uerbis ea excellens in scientia ac doctri
nae hieronimus replicauit in hoc loco ponenda sunt. Isaac inquit
portabat imaginem dei patris. Rebecca spiritus sancti. et aui populi pro
israhel. iacob. et electioe & christi. Semisse Isaac consummatione orbis
ostendit. Oculi illius caligasse. Fide perierit de mundo & rel
gionis lumen antea neglectum esse significat. quod filius maior uo
cat acceptio legis iudeorum. quod est ascensio atque captiua dilexit
pater hominum a errore saluati quos per doctrinam iustus quis que
uenat. sermo de remissione benedictio. & spes regni futuri in quo
eius postea regnauerunt. Quae uero sabbatum celebratur. Rebecca plena
spiritus sancti & scientis quod audiret & antequam pareret. quam maior seruus &
minor. Forma gerit in hoc loco spiritus sancti quae futura non uenit in
hinc Iacob ante meditatur. loquitur ad filium minore. Uade ad
grege & accipe mihi inde duos. eos. praefigurans carnem salua
tionis aduentum. In quo eius uel imagine liberat & qui peccatis tene
bantur abnoxu. Siquidem in omnibus scripturis. hec per peccatoribus
accipiunt. Quae autem duos iuba & ferre. duorum populorum significat
ad iustitiam. quae est bonos. docibiles. & inno centes ammas. stola
etiam fides & scripturae sunt haec iudeorum quae illis primo data sunt. & post
modum gentium indicus est populus. pelle hanc quae eius brachis circu
daretur. peccata utriusque plebis quae christi in extensione manuum cruci
seculi pariter affixa. Ipsae in corpore suo non sua sed aliena peccata
portauit. Quae Isaac. quae abiacob quae tunc uenerit. adm
ratur uel loci in aeternis crederentur fide. quod ubi delectabiles offe
runt. hostia placens deo salus peccatorum. Quae postea consequitur bene
dictio & eius odore perstruitur. uirtute resurrectionis & regni. aper
to uoce per nuntium. taliter bene dicit. Ecce odor filii mei sicut
odor agri pleni. Odore nominis christi sicut ager mundus implatur

Cum est bene dictio de orbi celi hoc est de uerborum pluuia diuinorum
 & de pinguidine terre hoc est de congregatione populorum multitudine
 frumenti & uini hoc est multitudine qua collegit de sacramento cor
 poris & sanguinis sui illi seruiunt populi ex gentibus ad eum conuerti
 ipsi adorant tribus id est populi ex circuncisione credentes. Ipse dicit
 fratri suo ru quia plebi dominabitur iudeorum ipsi adorant filii
 matris eius quia & ipse se cum ducarne ex ea natus est, ipse in qui
 maledixerit maledictus est. & qui benedixerit benedictionibus
 replebitur. Xpi inquam ex ore patris ignorantes benedicti
 id est uenerunt dicit. Sed alius a iudeis benedici putat qui ab eis erran
 tibus expectat. Ecce benedictione promissa repletae maiore ex parte
 isaac & alii se palio benedixisse cognoscit. peccata indignat reue
 latio sibi sacramento. Sed confirmat benedictio ne in filio dicens bene
 dixi eu & benedixi e. Haec est benedictio prima isaac quae data est mi
 ni populo xpiani oru sed neque tam maiore filiu patris fuisse des
 pectu. Quia cum intrauit plenitudo gentium tunc omnis israhel sal
 uis erit. Cuius tamen secundae benedictionis pph & ratio haec. In pin
 gutine terrae & in rore caelorum benedictio tua. In pinguitine utriq
 ue in fecunditate reru & potentia regni quae in illo populo fuit.
 & in rore caelorum benedictio tua. Id est in eloquijs dei ipsi enim credas sunt
 eloqui dei & legis testamenta uiues gladio id est quia sanguine popu
 li uille deditur necem ut ipse uel pph & uel exercuit. & fratricidio seruies.
 minor. Sed licet populo xpiano. tempus que uenit. cum excuties &
 soluas iugum de ceteris uisibus tuis. dum pagano non fidei ad gratia xpi conuer
 sus deposuerit. nonus legis. quando iam non seruus populo minor sed p fide
 frater uocaberit. Igitur etiam post benedictio ne patris in iudaeis stimulus
 concitatus necem fratri suo iacob fraudulenter excogit. hoc in iure
 & iudaeus populus hoc pro p nemeditatus. non solum dnm patribulo cru
 cis tradidit uera & ia credentes in illo usque ad effusionem sanguinis p
 securus est. Jacob autem dolos fugiens fratri. relicta domo patria uel pa

... in sequar
 ... dicitur
 ... ac doctri
 Isaac inquit
 ... palio
 ... orbi
 ... & rell
 ... maioruo
 ... dilexit
 ... quis que
 ... in quo
 ... plena
 ... &
 ... in
 ... ad
 ... salua
 ... tene
 ... bu
 ... significat
 ... sola
 ... post
 ... crea
 ... cruci
 ... peccata
 ... adm
 ... offe
 ... bene
 ... aper
 ... sic
 ... imp

renatus uadit longinqua ut acciperet liberos. pialcer
xpi reclus parentibus redundu carne. id po pulo israhel & patria id
hierusolima & omnibus regionibus iude. ab ut lignabus accipient
abunde & denā. ut impleretur qd dicitur. uocabonon plebe meam
plebe meā. & non dilectā plebe dilectā & terra in loco ubi dicitur
non plebs meus ibi uocabuntur filii mei. . xiii. Item

Per gentem aut iacob in mesopotamiam uenit in loco ubi nunc be
uocatur & posuit sub capite suo lapidem magnū & dormiens uidit
scala subnixā in uertice caelo & angelos di ascendentes & descendentes.
hoc uisus eugila uixit q: lapidē dicens uere hic domus di & porta
caeli & his dictis discernit. Sonus isteracob mors siue passio xpi lapis
ad caput eius qui nominatū quodā modo dicitur est & ita uictus xpi signi
ficat caput em uiu xpi. Quis em nescit xpm ab uincione appellat.
Do mus autē di quia ubi natus xpi in b & h lē. porta uero caeli. quia ubi
hic errā descendit ubi uerū ad celū ascendit. Erectio autē lapidis
resurrectio xpi. porro scala xpi. quidē ego sum uia p hanc ascen
debant & descendebant angeli. In quibus significati sunt euāgeliste
predicatores xpi. ascendentes uaque cū ad intelligendā uis
sup eminentissimā diuinitatē excedunt uniuersā creaturā ut cū
inueniant in p m capio uerbuēne a patē d m p que facta sunt omnia
Descendentes uo cū inueniant factū ex muliere. factū sub lege
uicos qui lege tenent redimeret. In illa em scala a terra usq ad ce
lū a carne usq ad spm. Quia in illa carnalē efficiendo spiritalē sunt
ad quos lacte nutriendos & ita ipsi spiritalē descendunt quodā mo
do cū eis non possunt loqui quasi spiritalibus sed quasi carnalibus.
Ipsē surū in capite suo. ipse deorsū in corpore suo qd ē uel etiā ipse
ergo scala intelligimus. Quia ipse dixit. ego sum uia. ad ipse ergo
ascendit ut in me brum paruuulus mariae & pillu solū ē ergo
ut sublimiter exspectem. p ipse scētia humiliat. ut cū sublimiter
actū perantē adnuiciat. Post hanc uisionē in dera coble facient

ha
cōns

uoluit asceps
de q d o

ut hoc celsis
intellogiet
& ad ipsum
descenditur.

ut de omne spate
quatu figurat
dicitur in uel
sicut dicit que a
laci puto si p o
pote dicitur
enē non dū ad
gaur iacob
frater rebec
anilla nomi
genit dicit
uidi uider
bala uolunt
Kaler In fine
uolunt iacob qua
uolunt
in caelo
hanc dicit
quod hanc dicit
capit. uide
duclit uo
exstentat p
hanc corpore p
a terra in qua
preatē laborat
ergo hanc uide in
hanc quo dicit p
ipse uolunt uide
uolunt in qua nescit
sp d m uolunt uolunt

uidet oues & pastores & puteu aqua uiua & lapidē magnū ^{sup} positum
 p̄tato figuratet p̄ oues iustoru populū significabantur sic illud q̄t
 dicit̄ in euāgēlio. Statu & oues ad dexterā pastores uero p̄ph̄t̄
 sunt quos que ad uentū dñs p̄scō h̄m̄ unda iustat populū gubernabant.
 lapis puteo suppositus figurā dñi p̄sterebat. Puteus gratiā sp̄s̄ci
 p̄p̄t̄ dicationē xp̄i uenturā ad cœl̄ etiā ex generibus que ob cœl̄ta
 em̄t̄ nondū ad ueniente & homine factū xp̄o. . xxv.

Igitur iacob p̄gens in mesopotamia accepit uxores duas filias laban
 fratris rebecca. hoc ē p̄m̄oliam secundo rachel. In desibiaccepit luc
 ancilla nomine zelpha. & ancilla rachel. balā ex quibus quatuor
 genuit duodecim ^{filios} Cū filiā. De lia scilicet & ruben. simcon leui
 uida isachar. zabulon. De rachel aut̄ ioseph. & beniamin. De
 bala ancilla rachel. Dan. & neptali. De zelpha ancilla. luc. gath
 & aser. In sunt xii filii israhel. nunc aut̄ quid p̄t̄ū figurauerit
 uxor̄es iacob. quare ^{uicini} duce libere & duce ancille fuerunt
 uicini ^{uicini} enī apostoli. In libera & in ancilla quas habebat abrahā
 duo testam̄ta. ca intellegere. sed ibi in una & una facilius d̄parat̄
 q̄t dicit̄. hic ^{h̄} & uia due sunt & due. Deinde ibi ancille filius ex herede dicit̄.
 h̄c uero ancillanū filiū simul cū filiis liberarū terra p̄missionis ac
 cipunt. unde h̄c p̄cul dubio aliquid aliud significat. Quāquā enī
 due libere uxores iacob ad nouū testamētū q̄t in liberis uo casum
 existimantur p̄uert̄. p̄t̄am̄ frustra due sunt. quia dicit̄ uox nobis
 h̄ xp̄i corpore p̄dicantur. una ē p̄oralis lingua laboramus. alia
 aeterna lingua d̄lectio nodi contēplabimur. In a p̄t̄a que h̄t̄
 p̄t̄at̄ laborans. Rachel aut̄ uisū principii sicut uerbu. a h̄o
 ergo huius uitae lingua uiuimus ex fide laboriosa. In operib; &
 incerta si quo ex p̄ueniat ad utilitatē eorū quib; cōsulere uolum;.
 ipsa ē h̄a prior uxor iacob. ac p̄ hoc & infirmis oculis fuisse cōmemo
 rat̄. Cogitatio nō enī mortalium timide d̄ h̄c & p̄ uidentia enī.
 sp̄s̄ uero aeterna contēptio nō di habens cœl̄ta intellegentia uer

concedenda sed pro hoc mulca ferenda sunt. Ita quod dicitur in cor
iacob libere. Et hoc quod sunt filii et conuersionis peccatorum hanc uulba
tionis. quod labora ueritatem una amat. aliam lerat. Sed qua re le
rat ipsa prius & liberius fecunda ut in pte seipsa. Corregit filios de
ligat. Labor conuictorum magis fructu habent In eis quos recentia
generant. It multi respirationes & ambulatio nes predicando euan
gelium ad eos pte quos sunt In laboribus abundanti us In plagis In pino
du In moribus sepius pte quos habent foris pugna. In uis amoris gau
dia & corona sua uocant. pas cunior aut eius factus ac que copiosius
ex illo sermone fida quo predicant xpm crucifixu. Rachel aut
clara spectum ente ex ce da do. & uidet In principio uerbu dmi opiat
dmi. & uult parere & non potest. quia gene rone eius quis enarrau.
Ideo que contemplat^{ndi oia} apperit ut diuinitate Ineffabile ceruat.
uacare uult ab omni negotio. & ideo sterilis quia In uariis praesentis n
subuenit. sed qua & ipsa Inter dup ore andi caritate In ardesce
uult em docere qd nouit. uidet sorore labore agendi filios habun
dante & dolere potius currere hominis ad eam uirtutem quae
eorum necessitatibus consulatur qua ad illu. unde dicitur
aliquid dicitur. hic dolor figuratus uidetur In eo qd serpai e.
Et zelant rachel sororem suam. proinde quia purus Incolatur
spiritalis sub stantiae uerbis carne edis exprimit non potest.
elegit doctrina sapientiae per quas libet corporea simili taudi
ner In sinuare diuina. Sicut elegit rachel ex uxor suo an
cilla suscipere filios quam sine filis omnino manere. ha la
quippe ancilla rachel In tel pnetatur In ueritate. deuo con
puppente ac carnalibus sensibus dedita corporee & congratur
imagines. Et a cu aliquid de spiritali & Incomutabili substantia
diuinitatis audiat. Suscipit & lia de ancilla sua filios amore
habendi pnumerioris plus accensae. Inuenimus aut zel fa. eius
ancilla In terpretari ostent, quae pte hoc ancilla illos figunt

et of
hi faciliu
copiosus

lebra specie
mae si quate
liban
radel peqeni
part uitate.
Ergo
no inoper bat
p pte ea pte
uigenera dia
sa d ligno porerit.
p pte filios com
o no pte
uor fatione
turo pte
que sunt dilec
re cui & ma
esta monu duc.
me quibus
e doctore pte
labore ad hanc
fustid uo ad illa
p pte pte
u p pte
u. uell & In o
endo pte
u pte
u qd dicitur
u qd dicitur
u qd dicitur
u qd dicitur
u qd dicitur

quorū p̄ra dictione fides euangelicā offerat. Alcor tenet de qua
libus scriptū est. Populus in labiū me honorat cor autē corū longe
est a me. & de quibus apostolus dicit. qui p̄t dicit non sicut dicitur
uerū tamen ut dicit p̄nconditōnale liberat illa uerba ad laborantē
filios heredes regni sui apiat. Ideo dñs dicit quae dicunt facite quae autē
faciunt facere nolite. Unde apostolus. Siue inquit occasione siue
ueritate xps ad m̄nā ^{† p̄ccetur} &ur. Al in hoc gaudeo sed & gaudio bōtā quā dicit
illa p̄nē dicit de p̄p̄e p̄uēto siorel & aar. est uero quidā huc & illuc
beneficio. Rachel edicus. cui uirū suū secū debita nocte cubauit.
accepta s̄ a filio hie mandragonica malū auro re cubari p̄m̄t
Quid em̄ de mala dragora dicendū est. Pro Indere cōperipulorā
& sua uolente. sapore autē in s̄p̄ glo. & deo in llo mandrago
nico p̄mo figurari in cōlegā famā bonā popularē. Unde dicit
apostolus. O postet dñā d̄stimonū habere bonū ab eis qui fors
sunt. Quilibet & parū sapiunt. reddunt tamen plerūque labori
dortū p̄ quos sibi consolat & splendore lau dis & odore bono p̄m̄t.
Nec ad istā gloriā popularē p̄m̄ p̄ueniunt eorū qui sunt in aede
sia nisi qui cū que in actū p̄iculis & labore ueritatē p̄p̄
ca hie filius mala mandragonica in uentē exiens in agrū. Id est
honestate ambulans ad eos qui se risunt. doctrina uero illa sapi
entiae que a uulgi strepitu remotissime in cōm̄platione ueritatē
dulcedē d̄tione defigit. hanc popularē gloriā quantūlū cū que
non adsequeret̄ nisi eos qui in medijs turbis agendo accusando
populis p̄sumunt. quia dum isti & acti uosi & negotiosi homines p̄
multitudinis administratū uolunt. Aliquorū autē uolunt populis came
testimonū p̄hibent cū uerū p̄p̄t studiu conquirendē & cōm̄plandē
ueritatis otiose quodā modo mala mandragonica p̄ hā uenunt ad
rachel ad ipsā uerolū p̄ filiu primogenitū id est p̄ honore fecundā
us in quo est omnis fructus laborose ac que in cōm̄platione p̄p̄tationū
perdunt in fractionis. quā plerūque bono ingenio p̄p̄t d̄t studio q̄

flagrantibus quibus idonea regendi populus esse pot sine tam ^{curant}
^{prope} tabularum occupationes & indoctum et otiosum peccare tanquam
 inspectio. Rachel feruitur in amplexus; & quia bonum est ut & lion
 hac ualidius innotescens populari gloria mereat. Inuictus est aut
 ut ea consequatur si amatores sui administrandi a ecclesiasticis curis
 apti & idonei innotescant. ^{consp} Regubatio ne communis utilitas ^{endit} in pte
 ptea has orationes dicit: paruum est tibi quod accipisti. In
 sup & mandragora filum eius accipere. Paruum uero significans eos
 omnes qui accusant agendum uero ^h abiles & digni quia regimen eccle
 sic committat ad dispensanda. de sacra mentum illi accensu studio doc
 trinae ac que indaganda & contemplananda sapientiae se ab om
 nibus actionum molestis remouere ac que innotescendi aut docen
 di uolunt confedere. Ita ergo dicitur. paruum est tibi quod accipisti uero
 meum. In sup & mandragora filum eius accipere ac si dicitur. paruum
 est quod homines ad laborem rerum gerendarum necessarios hinc de in & cura
 studiorum. In sup & populari gloria requiritur. p hinc ut ea iuste compa
 reat ^{in pte} Rachel uero in illa nocte ut scilicet & qui uero
 laboris argumini populorum ac como datus sunt. Quia si scientie uacare
 diligenter suscipiant expe^{ri} entia re ratio nunc curam que sacra pualitate
 communem ipsa doctrina sapientiae cum uacare statuerant blasphemiam. ^{gg}
 Neque adipsas ab imperatoribus populis estimatio ne bona quod illa
 poma significans. & quod necessarium est ad exhortatione discitur sed plane
 ut hanc curam suscipiant uicoguntur satis. & hoc significatum est quod
 cum ^{ne} de agro iacob occurrat etia cumque delinens ac admittam
 bis. Condit enim mandragora filum eius tanquam dicitur. doctrinae
 qua diligis uis conferre bona opinionem. noli fugere officiosus labore. hinc
 in ecclesia gerit quisquis ad ueritate cerna. & ex parte in exemplis quod in
 legamus in libris. Quis non uideat hoc generato orbe terrarum uenire homines
 ab openibus seculi & re notum cognoscende & contemplananda uero
 tantum. tanquam ha dicente ad me in tribus. quibus istud misterium di
 tinguam in amplexu Rachel & ex ipsi de tran suor so ecclesiastica necessitate atq. uidi

ustantia st
biles

gg

... innotie
usun
narr. in labore

sepe pro uariando conuulsiuit. Quos aut in concubina tyberis
testamta ponat: paulus apostolus dicitur ab abraha duos filios
habuit unum de ancilla et unum de libera. Nec autem sunt duos testamta
In quo agar quae concubina fuit: In ueteri testamta ponit xpo. una e
em perfecta coluba generis israel. Quae uirgo casta: regina: sponsa
regi: et loquitur euangelium ungit xpo; XXIIII.

Iam deinde uide factum consideremus quia xpus uirum concubuit
quid significauerit futurum. In thamar ergo nunc uide. In cel
legit plebs iudea. Cui detribu uida reges taqua maria adhibe
bant. merito nomen eius amaritudo interpretat. Ipsa enim dno felle
pocalu dedit. Duo enim genera principu quia non recte operabatur in plebe
Unu eoru quioberant. Alteru eoru quimihil proderant significat. In
duobus filius iude. quorum unus erat malignus ueltra eius ante dnm.
alter in terra fundebat semen nesci mendare et ad se cundanda thamar.
Nesciunt amplius quado genera hominu in uitalia generi humano
Unu innocentu alteru praestare uolentiu. Et si quid boni habent in hac
terrena uita proderant. Taqua in terra funde ntiu. Et quia malo
proderat illo ^{que} quinnocentis quinnon prode. Ideo maior dicit malignus
ille minor et sequens qui fundebat semen in terra pro m quoq; maio
ris quiuocat her. Interpretat pellucis; qualibus tunc in iudiciis primi
homini in poena damnationis suae dimissa ex paradiiso. Sequentis
aut nom quiuocat ^{aniani} interpretat meroreoru quoru nisi quib
p nihil prode cu habeant unde prodesse possit. atque id prode in terra
maius porro malu ablatu uis. quod significat pellis. quano nad
iure quif significat meroreoru. Oram abos occidit de caute. ubi
figurat regnum talibus hominibus abstulisse. tertius uero filius iude
Quod ille mulieri non ungit. significat tepus ex quo regit plebs iudea
oru coepit delribu uida non fieri. Ideo erat quide filius iude. sed eu
thamar maria non accipiebat. quia erat eade tribu iudea sed illa
In populo inde nemo regnabat. Unde et nomen eius uidet solus iude

scd

pte ratur dimisso eius. si ponat hanc ad hanc significatione unius et
 uita. quilibet illi tempore fuerit. ad nouitatem penitus ista mentem qui
 philo. uero faceret uales fuerunt. Qualis datus fuit. colare tempore
 qd iam uideat coeperat reges ex tribu uida non habere. non est con
 putandus herodes maior. In regibus eius ra qua marcus thamar.
 Erat omni alienigena nec e sacramento illo mystice unctio nisi ra qua
 non uigali se dere co here bar sed ra qua ex oraneus domini bant.
 qua potestate aro manus accersit acciperet. sic et eius filii et archie
 quoru erat unus herodes patris nomine appellatus. quicu pilato in pas
 sione dmi concordauit. Isti ergo alienigena us que adeo n de pura bapt
 In regno illo iustico uidetur ut ipsi iudai publice clamarent. frendentes
 aduersus xpm. nos non habemus regem nisi cesarem. Neque hoc uer u
 nisi illa uniuersalido mi natio neromanoru quippe qua caesar reger at
 n ppi e uide ori sedur xpm negarent. Et hunc adorarent. Ideo se
 ra luce danauerit illo emto pore quia d d tribu uida regnu defecerat
 uenendu erit xpo uero saluator in re dno qui non ob non ob esset multu
 que p d esset. hinc em fuerit q ph. Ra tu non defici et princeps ex uida
 Ne que dix defemo tribus et donec ueniat qui ueritendus e et ipse est expec
 tatio gentiu. In isto tempore omne quoque magister iudaoru d b n y s i c a
 unde xpi uocabant uncti ipsa defecerat. Secunda ppheta danielis
 tunc uenit cui repositio erat ex p d t i o g e n t i u. Aluntus e. scilicet scorio leo ex
 ultatio nis praparticipibus suis. Nazus est em herodis maioris tempore pas
 sus est aut herodis minoris et archie. uis tra que uenientis ad ues que pe
 ruenit domus israhel. figurat e ipse uidas cui re et actio uendenda sunt
 suas in hanc quo interpretat deficient. Jacem defecerat princeps ex
 uida et omne magister u at q: unctio iudaoru donec ueniat cui re po
 sitione erat. Uenit aut eius uo pastore odollamtes. cui nomen e p r a
 h y r a s et interpretat odollamtes est timo miu in aqua cum hoc plane
 testamomo d n s u e n i t. habens quide testamoniū manus iohannes sed
 tam p p o u e s i n f i r m a s. hoc testamomo est uis in aqua p n a et ipse h y r a s

ubi uia uideri
 ab h duo alio
 duoresta mea
 nter po. una e
 regina sponsa
 m concubuit
 runde intel
 rura ad h b e
 o factu dno felle
 bnt in p l o b e
 significat in
 amed d m i
 danda thamar
 r h a m a n a
 habent in hac
 quia malo
 malignt
 n quo q: maso
 s i n d i c i u s p r i m i
 u s o. Sequenter
 quoru p u s i p u b i
 id p d a t i n z e r r a
 d i q u a n o n a d
 d i c a u s e u b i
 u i u i u i d a e
 p l e b n u d a e
 u i u d a e. sed e
 u i d a e r e l l a
 e t r e l o s i n u r

deprobatio quam in hac confessione... de postulo la
 publicis signis and limenibus Quia quicquid tenere luduam
 ludcos. quoru la psona iudas ipse gettabat que hodie que dicitur se
 hunc populu esse xpi pce habere nosse men abrahæ sed placis cerasi mi
 documtis nre uocatio nis iustificatio nis & glorificationis erubesc
 cant sine dubio & confundant. Et nos magis quã iustificatos esse
 ferebunt. pignora em retost habere se cu ecclesia accusari. Cur
 em audeat quasi adulteratix legis ^{ostendit uirgu signu passionis. omnium} legitime & and in pignus ^{legis.}
 inno staltatis. Qd aut scripura induit parente thamar & duos
 in uero geminos habent. quoru scilicet primus qui dicit zarami
 si manu sua & ob se re ligauit cocqnu & de hinc illo manu
 lateri secus re tra hene. posterior qui faret uocat porrexa manu
 Quasendo precessit. figuratice congrue qd ostenderet israhel
 in legis opera manu suam ^{legis} ppholaru & ipsius saluatoris polluta eru
 ore contraxerit. Postea uero propea populus genuit in hanc uo
 ficant esse ne nouissimi qui traus primi. & pri mus uere esse que nouo
 nouissimi ..

xxx.

De hinc historia sequit. Joset qui uenit de afrazibus ^{quidam ab;} bregy pro
 pductus atque ibide sublimatus est. Josephus ^{ex} duo decim filiis
 iacob. que pater pater ceteris filiis dilexi xpm dnm figurauit.
 que d' pater secundu carne natu colerit fratribus abrahæ sarpe
 pgentis p'zeta. unde & libi dicit ama bat em iacob eo qd in se hite
 gnuis & ceteris ceteri em mundo in lu est ceteri filius p' manie in
 gnis partu. Serus. aduenit taqua filius stene necis secundum
 sacramentu sus cep' & corporis quicrat ante sic ut sep apud patrem
 tumca aut polimica qua fere cipater uari & ceteri populo ru ex om
 nibus gentibus in corpore xpi congregata significauer. So nuum
 uero illud p qd frateru manipuli adora uerunt manipulu eius
 illud est quod in xpo compl'ct. ⁷ adora uerunt cu omi reges
 terra omi gentes serue bnt ei. Salu & p fide fructu bono r' operu

offerentia ipsa est. quae sola & bona & stellae donant. De quo
 sole dicitur. Laudate eum sola luna & comae stellae. Ipsi enim ex cel
 lencia scopi in solis nomine. & ecclesie claritas sub imagine
 lune & communis popularum numerositas in figura stellarum ad
 rat. Unde pater suus increpauit eum dicens. Numquid ego &
 mater tua & fratres tui adorabimus te. Oburgatio ista patris
 duricia populis ^{ui qui} est significat. pro quo exenati xpm esse cognoscunt
 & adorare conati sunt. Jacobus ut ioseph filius suus de fratribus
 sollicitudine gereret. & de pater misit filium suum unigenitum ^{in genuis}
 humanis peccatis languida uisitare. ^{part} Mitat ab illo unquam de quo
 scriptum est. misit de filium suum in similitudine carnis peccato. ut ui
 deret & sine de essent oues. & dicit in euangelio. non ueni inquit post
 ad oues perditas domus istae. Inuenit ergo ioseph fratres suos in doctri
^{doctam} ^{tin} ueritate perlati deserto. Uere ingratis de factio necant quia de
 patricidio cogitabant. Cumque uiderent ioseph fratres sui pro eum
 occidere eum cogitauerunt. & uide uidentem uerum ioseph
 dum in xpm ut eum crucifigerent. ^{luc} uno omni consilio statui
 est dicentes. crucifige eum. ^{luc} tempore illius deuorauit eum in iudaica
 bestia inierfecit eum. De qua dicit in euangelio dicit. Excenit
 to uos in hunc diabolus porum. puidauerit ioseph fratres sui tunicam
 polimica & calceas. & uide xpm pmore crucis & poluerunt
 tunicam corporalem polimica autem id est deo rati omnium uirtutum
 diuersitate. Respaxerunt autem tunicam hedi sanguine. Quia fal
 sis in rebus hominis accu sanes. In mundum deluxere peccata om
 nium peccata dominante. ^{7c} Mitat de hinc in coeterna. Id est in
 lacu. & xps ex poluatus carthumana descendit in infernum. Dees
 ter a quoque leuatis illis in habelat. Id est genabiuendit.
 & xps postea quado in inferno egre dit ab omnibus genibus fidei
 conuenia comparat. ille puidet consilium in genia argentes
 distrahit. & hoc xps p consilium uide sarioth p eodem numero

sic oues

uenit laudat
 explorat ipse
 bar amos qua si
 denigat ut
 uenit facer
 uenit populis
 negat & xps
 pmo in angel
 & de xps
 gradat in b
 tra cu illo p
 p p p p p
 de xps in ad
 hanc in mag
 lae parat
 uenit
 uenit
 uenit
 ab
 dioc
 uenit
 of
 domo
 hinc
 tran
 quac
 uenit
 g
 cre
 uenit
 uenit

uenit lacus est. De hinc iacob post demeritum
 deplorans dispendia quasi pater filii iuge
 bar amissu quasi pater filii iuge
 Denique scidit uestimentu suu qd in passione nec in legimus factu
 a principe sacerdote tu Sed & uelut a p[ro]pheta est. licet p[ro]p[ri]a
 datus suu populu & diuisu ostenderet regnu. Ige ioseph d[omi]no
 in aegyptu & xps in mundu. Emite suu emichus id est castus in disci
 plinis euangelicis populus. Erat aut ioseph pulcherrimus fac
 & de xpo dicitur. Speciosus forma p[ro]p[ri]e filius. hominu d[omi]ni
 gratia in la b[er]atus. Sed mulier inquit h[er]e a culos in lecte ut adul
 teru cu illa p[ro]p[ri]a. Ita mulier figura erat synagoga que
 speciebus scriptu est me chana est. post eos alie nos. Similit[er] uole
 bat & xpm in adu[er]sus steleret tenere ut negare. ^{et} d[omi]n[u]m &
 pharisdom magis & scribaru qua legi p[re]cepta seruare. que illuc
 luc marcus erat. xps aut non ad que es cens in lucu doctrine
 ad iudice. ne in agoge manu ueste corpons ad p[re]hensio carne
 se exuit ut liber moras luc e lu ascendit. calumnia & mere mix
 ubi tene e n[on] potuit dicens eo qd te pla d[omi]ni blasphemare & legis
 dicitur esse inu[er]sus & illu n[on] carcer territe. p[er] inferna
 reu[er]t[ur] cu & a abi uelut punitendus descenderat. Inde ali
 os liberauit. Denique inuenit ioseph duos eunuchos de
 domo regis in carcere un[us]q[ue] duoru populo ^{et} d[omi]n[u]m uel
 in credulo figuru signifi cances qui conclusi sub peccato ad ae
 transgressione obnoxie tenebant. Quid eo eunuchi dicunt
 quia casta acceperant regula discipline. Eloquia inquit d[omi]ni
 casta. Deniq; post trina luc e dno ab inferis resurgente & le
 git obscura ut ioseph omnia reuelante solutus e a peccatis
 credentiu populus & inferi carcere liberatus. reddidit hominis
 terro diuini legis. Incredulus aut & impius populus iuda
 oru quia in conuersationis ligno non ere didit. transgressi

p[ro]pheta bar

ing[er]sum

Juliano

Juliano

Triginta annoru erat ioseph quando lucomspectu regis pharaonis stete
 coade que annis fuisse legit xps quando sub typho pharaonis in con
 spectu apparuit reuelatus. accepta ergo ex gentibus ^{mundo} iudeis. id est
 ecclesia ex quagenaria duos filios. id est duos populos ex iudeis & gen
 tibus congregatos. Igitur post ubertatis annos in uniuersis urbibus
 preualuit merito quia non erat qui faceret bonitate. Post haec
 ioseph penuria frumenta saluat aegyptu. Et xps fame uerbis
 liberat mundu. Aperuit enim horrea sua xps in omni orbe terra
 ru & erogatione frumentis sui omnia sub iuga uit. Nisi ^{enim} ioseph
 fuisse uendisset defecerat aegyptus. nisi xpm iudei crucifixerent
 pepererat mundus. Ioseph in eo preerat augmentatio. siue apli
 atio. sed in illo ioseph a pliatione non habuit nisi sola aegyptus.
 Immo ioseph augmentu habere meruit uniuersis mundis. ille
 erga ^{uero} triacu. postea erogauit diuerbu. In omne enim terra gra
 sonus eoru. Dicit iacob filius ius e frumentu in aegypto. Dicit &
 di pat aegypto uocauit iuliu meum. Descendunt igitur ^{t. pueriores} xpi tioris
 me iudei quasi de calogilegu. In numero constituta quos ipse cognos
 cent. si est angustis ab eis. cognoscent. & lebrej xpo ipsi aut non ag
 noscent eu. Dedit quide illi pecunia. sed ioseph id est xps triacu
 dedit & argenti red dedit. quia si pecunia emit xps sed dignita
 Unde ioseph beniamin paruulu fratre suu iudice quoque uidet dnt
 ihu paulu quauis laze circa fultu eum. paruulus dicit quia non
 du maturu in carne fidera & laze geret bar. unde & ia & adulescens
 legit. quando lapidantiu fletu hanc uestimenta seruabo. fle
 uit ioseph & cecit pauli fletus e xps. lauat faciem suu ut lum
 eramissu restituat. lauat faciem suu a xpi ubi bapa zacus
 est paulus. p que dnt ihu aplurimus uidetur. De hinc scitus argen
 reus solus acculo iunioris inserit. Sed quid uult sibi qd inuenit
 est in sacro beniamin scitus ioseph. nisi quia in corpore pauli ia
 do omni celestis pntul geat elo quu dnt & erudetur in lege

lade mige
 in dicitur
 in hanc pra
 in sep re spoi
 nisi se pem
 da. largi p lare
 ne ueritat & uita
 reguunt aut ioseph
 defrumenta fide
 quasi p sept annis
 urrenti sepe capu
 & saluat. Tunc ioseph
 refides eoru in opu
 yptu in dicitur p i
 hanc illa famo sup er
 e distructa aduda
 urpore ascendit car
 emulu. & laze p p
 ul apostolus at
 me ihu omne gen
 uo que & laze p p
 o signant frumtu
 ex p mte. laze p
 stola in mo p r
 onu p p r
 cedens p r
 hanc angeli quia
 eph lingua aegyp
 do sub figura ioseph
 sed & laze u
 mundi

& apostolus ait. quicquid ^{est} factum est. donec plenitudo gen
 tium impleat. & tunc ^{erit} saluus israel. Tradidit post hoc
 ioseph parentibus & fratribus opam a terra gessit. praebens eis ci
 baria. quia in eis oppresserat terra sic & dñs eligens opam a terra
 parentibus. id est patriarchis & pph'is. & quibus xpi stant car
 ne. sicut omnib; scilicet de quibus in euangelio dicit. In sum. sicut
 quis facit uoluntate patris. huiusmodi dat terra scilicet & regni mlti
 omni regni di. de quibus pph'ia. credo uideret bonadni in terram uen
 turam. Dehinc ioseph. festinans accipere benedictionem patris. duos
 filios suos ob oculo manas & effraim. In quibus sic factum est
 in esau. & iacob dicitur dno maior serui & minor. Isaac & iacob
 duobus filius ioseph. p'ia maior manas & quibus interpretat ob
 luito xpi gessit uideorū. quia oblitus est dñs suū quiesce
 eū. minor autē xpi anorū. qui secundum uatē sonat. qd' p' p'riū populi
 lamoris quicorpus est xpi. qui secundum dicitur est in latitudine
 mundi. hoc quidem benedixit uelle iacob. posuit ioseph effraim
 ad sinistram manas & ad dexteram illius constituit. ac ille con
 cellatus manibus. crucis mysterium. p'fessionis. lara lumine
 dextera maior sinistra figuratae suppositae. sic que crucis simi
 ludo sup capta eorū dno cara in deff. scandala xpi amitu
 tū gloriā p'fignauit. seniore que p' crucis mysterium sinistru
 factū de dextero. & iuniorē dextera. De sinistro quia uideris in mta
 deserta labenab; p'fessionū gloriā ad opatum. talique sacramē
 ta maiorū populo uideorū. p'positū minorū populos gentium. unde
 & d' patriarcha ait. hic quidem erit in populo sed hic exaltabit.

Hic complacet. uoca ut iacob filios suos. & benedicens eos.
 mystico ordine loquens uertitā quā futurorū p'seus. dixit que
 que no uisimū tēporibus futura erant. Incipiens ita. Ruben pri
 mo generus meus. secundum mysticam intelligenceā ruben prioris
 populi uel dicitur ostendit se p'sona. cuius uia dñs p' pph'ia dicit. simiel

t figur.

fessit patriarcha uidere tanto in scelera quae in nouis
 simis temporibus factum erat iudaes; sequitur
 quam in furore suo occiderunt unum id est xpm.
 iuxta quod esaias ait. uae anime ipsorum quia
 cogitatio ipsorum consilium malum aduersus
 ter. Alligemus iustum quia in uita eius est nobis.
 & in dolore suo suffoderunt murum. quando
 lancea confoderunt illum. spiritalem & foras
 simum propugnaculum quod custodit israel. male
 dictus furor eorum quia perit x. itaq; ad uitium scelus
 perpetrandum quando furore accensi & ira obtulerunt
 xpm pontio pilato dicentes illi. crucifige. crucifige.
 & si hunc dimittis non es amicus cesaris. & in digna
 tione eorum quia clara dum barabam latronem prele
 rent. & principem crucifigendum postularent.
 diuidit eos iacob & dispergit illos in israel. hic duo
 nominantur. diuisio & dispersio. Idcirco quia non
 nulli ipsi dno crediderunt. quidam in infideli tate
 permanserunt. diuisi enim dicuntur. hi qui ab eis
 separantur. Quoniam ad fide. Dispersi autem hi quorum patria
 & pater subuersa. per orbem terre. Incredulum genus spiritus
 iudae laudabunt fratru. phum enim iuda uerus confessor xpi
 matris xpi. Quis enim tribus eundem carnem est genitrix. ipsi lau
 dant fratru. apostoli scilicet. Quis coheredes eius qui adoptione
 filii dei patris effecti sunt. & xpi fratres per gratiam. quorum ipse dicitur pater
 manu et in crucebus inimicorum tuorum. his de enim manibus
 atq; eodem cruce tropico. & suis inimicos & aduersarios po
 test. curant. Juxta quod & pater per uita dicitur. sede ad dexteram
 meam. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Adorabunt
 te filii patris tui. quoniam multi ex filiis iacob adorant eum peccato in gratia

salutatis; catulus leonis iuda quo nascendo parvulus factus;
sicut scriptum est. parvulus natus est nobis. ad predam filium
ascendisti. Ideo ascendens hinc ecce capta nos populos rede-
misti; & quos ille leo contrarius inuasemat. tu non venisti pugnare;
Demquere diens ab his emi ascendisti; in altum capta uerba dixisti
capitulum; requiescent ac cubuisti ut leo. Manifestissime
In passio ne p̄ recubuit ^{quādo} quasi inclinatio capite tradidit sp̄m. se
ue quando in sepulchro securus. uelut quodā corpore suo non qui-
euit; Sed quare ut leo & uelut catulus leonis. In s̄no enim suo
leo fuit. quia p̄ necessitate sed potestate hoc ipsum inpleuit. Iuxta
qd̄ & ipse dixit. potestatem habeo ponendi animam meam & nemo
tollet eam a me. sed ego eam pono. Quod uero addidit. dicitur catulus
leonis. In leonem mortuus unde & natus. filia autem de catulo
leonis scribitur. qd̄ cū natus fuerit tribus diebus & tribus noctibus
dormit. Tunc deinde patris tremore uel rugitu uel ap̄ reme-
factus cubilis locus. suscitare dicitur catulum dormientem. quod
ualde conuenienter de passionis morte ap̄rat in x̄po. Quibus
diebus & tribus noctibus. In cubile sepulchri iacens somnorum as-
impleuit. **B**ene ergo x̄ps ut leo requiescit quia solum moras
acerbitate. sed & ^{sumit} ipse ^{morte} moras imperii uicit; bene idem
leoni ut catulus leonis. Quia die tertia resurrexit. Unde
& sic adiungit de resurrectione eius. quis uis uocabit eum. hoc est
quod nullus hominum uisit ipse. Iuxta qd̄ idē de corpore suo
dixit. Soluite hoc te plū & in criduo suscitabo illud; Nisi fi-
ci & princeps de populo iuda nec dux de femoribus ei donec
ueniat qui mittendus est. & ipse erit expectatio gentium. hie lo-
cus manifestissime ad iudā referret. rā diu enim fuit ex semine
necius apud iudeos hinc emerata successio regni donec x̄ps
ad redemptionem mundi exurgens natus esset & uir; p̄ bant hoc
hystoria iudeorum quibus ostendit primū alienigenam regem

gentes iudeorum hie lo-
catur in dicitur p̄ma
iudā donec ueniret
dicitur qui mittendus
est. Alligatus
populus sui ad hie
hinc populatur ad hie
nā mea dū hie om̄
sui in se hie. & dicitur
eius sedet de hie p̄
corpore sui allegatur
nā de dicitur ne ill
dicitur hie hie a hie
& p̄ponit de hie opp̄
in sanguine passionis. hie ca
hinc hie hie hie
p̄ hie hie hie hie
egit dicitur hie hie
p̄ hie hie hie hie
p̄ hie hie hie hie
ab hie hie hie hie
tolle hie & euangelis
p̄ hie hie hie hie
uiri uel hie hie hie
p̄ hie hie hie hie
dicitur hie hie hie
dicitur a hie hie hie
p̄ hie hie hie hie
cū hie hie hie hie
p̄ hie hie hie hie

ingente iudeoru tuu herode. qui repositus natus est. qd si
 putaret iudeoru p̄ manū regni. Itaque non letus rex de po
 pulo iuda donec ueniret eum repositū esse; sed quia non solum
 iudeis p̄fuit qui mittendus erat. ideo sequit̄. & p̄ terra est spee
 ratio gentiū. Alligans ad uinea pullū suū pullū suū ex ge
 tibz populū cui adhuc nūquā fuerat legis onus inpositum.
 hanc copulauit ad uinea apostolorū quia ex iudeis sunt.
 nā in ea dñi saba oth. domus est. & ad uinea oñilium asina
 suā. ^{sum} ipse dixit. Et gourd uera, ad hanc ergo uinea alligat asinā suā
 cui suspēdit ecclesiā ex nationibus congregatā. hanc itaque ad uinea
 copulauit alligauit uinculo caritatis & discipline euangelicē
 nexu. ut de imitacione illius uicent efficiat heredi & coheredi xpi.
 alienā que hanc asinā synagogā interpretant̄. uix digna die salicē
 & graui pondere legis oppressa. lauabit in uino totā suā. siue carnē suā
 in sanguine passionis. siue scām ecclesiā in illo uino quī p̄ mulat et
 fundet in terra in peccatorū. & in sanguine uice palliū suū.
 palliū gentiū sunt quas corporis suo conuēit. sicut scriptū est. uino
 ego dixi dñi. nisi hos om̄s induam. sicut uesti mentū. nos qui p̄
 p̄cept̄ in sanguine uice mundauit. quando sicut batus in ligno crucis
 pependit. tunc enim ex latere eius sanguis & aqua p̄fluit. sed aqua uice
 abluat sanguis redemit. pulchriores oculi eius uino. Oculi xpi a pos
 trolis sunt. & euangeliste. qui scientia e lum̄ uniuerso corpori ecclesie
 prestant. hī pulchriores uino probant̄ quia eoru doctrina austeritate
 uini ueteris exsuperat. Idest p̄ uice legis traditio nē euangelicā em
 p̄cepta longe clariora sunt quā ueteris testamenti manda. &
 dentes lacte candidiores. Dentes p̄ uice dicatores sunt sc̄i. Quia p̄
 efdunt a berrosibz homines. & eos quasi comedendo in xpi corpore trans
 ferit. p̄ uice uice lactis. doctrina legis significat. que carnalē populū
 tāquā paruulos poculo lactis aliebat. Cuius quidē candidiores ef
 facti doctores ecclesie. quia forte & ualidū uerbi cibū mandunt

et que distribuant. De quibus dicit apostolus in epistola ad he-
braeos. Perfectioris est solidiorque & bene candidior est
deus eius dicit. Omnis enim qui perfectus. & qui scripturas
explanant subtile & minutum intellectum qui spiritalis dicitur
voluntas corporis sub ministrant, candidiores debent & puriores
quod ab omni macula liberi. .VI.

Isachar asinus fortis. Isachar quod interpretatur mercator. refertur
ad populum gentium quod est domini sanguinis sui pretio est mercator.
Hic isachar asinus fortis scribitur. Quia prius gentilis populus
quasi brutum animal & luxuriosus erat. Nulla quoniam non sub-
sistens. Nunc vero fortis est redemptoris domino colla sua censens.
& iugum discipline evangelice proferens, hic accubans hinc ter-
minas iudicis requiem quod est bona. & terra quod opama. Hic ter-
minos namque accubare est. praesertim lazo mundi sine requie cere-
pabilique debis quam nunc uertant in medio querere sed ut ama desi-
derare. & fortis asinus requiem uidet & terra obama cum simplex
gentilis idcirco adrobis boni operis erigitur. quia ad alteram quae
patria tendit. Unde & hinc & ponet humerum suum ad portanda.
Quia ad admittendam requiem perire desiderat. cuncta mandatorum
onera libenter portat. Unde & factus est tributus seruus. hoc est regi. &
pro suo fidei dona operumque bonorum munera offerens. .VII.

Tabulon in lacore maris habitabit & in fixatione nauium. Tabulon
qui interpretatur habacaculi fortitudinis. ecclesia significat fortis-
sima ad omne colorata a passionibus. Hic in lacore maris habitabit
in fixatione nauium. ut crederetur sic refugium. & per peritiam nauibus de-
monstrat & fidei portum. haec contera omni turbines facit in mobili & in-
concussa firmitate solidata. expectat naufragium iudeorum & hereticorum
procellas quae circa ferunt omnium de doctrinis. quo riu & hinc de
fluctibus frangit tamen ipse fluctus non frangit ^{ullis hereticorum} nec ullius hereticorum
repetitibus cedit. nec ullius hereticorum scilicet manu commotus sub cubo pendit

aut usque ad sidonem. Et est usque ad gomeni pueri. Item et in
 euangelio. Inde ad iherosolimam. Et quidam aposto. In
 locis dnm sepe docuisse. sicut scriptum. terra tabulon & terrae nep
 talim uiam aris trans iordanem galilee gentium populus qui sede
 bat in tenebris uiderunt lucem magna. Quam iudicabit populus suum
 sicut ab acribus uisit. fiat dan coluber in uia. Cerastes in semina
 & cetera. alii dicunt ante xpm haec uerba predicti de iherosolima
 futurum. Unde iuda a quo tra dicitur est xpi. haec scripta prouen
 tiant & equitem atq. equum dnm cum carne suscepta designare
 uolunt. & retro sit aut cadere ut in terra reuertetur. unde sup
 tus est. sed qm die tertia resurrexerit. Ideo quoniam salutare tuum
 expectabo dne; sicut & p dauid ait. Non dleret iniquis animam meam
 in inferno. haec quida bca exponunt; alii uero hanc pph&ia ad ante
 xpm transferunt pro eo qd hoc loco dan & coluber adferunt & mor
 det. Unde & non in merito dicitur helati eos populus terra in castro
 paratione suscipere & primus dan ad aquilonem castrum & caute.
 illa salua & significans quia corde suo dixit. Sed et in monte
 in lateribus testamentum aquilonis. ascenda sup arcum dno. reu
 as simul est altissimo. De quo & pph&ia dicit. Adan audiuit est
 fremtus equorum uentus; qui non solum coluber sed & ia testet uocat. Cerasta
 eni grecocornua dicunt; serpensq. hic cornutus esse phibetur. p que
 digna aduentus ante xpi adferunt. qui contra uiam fidelium cum mortu
 peratere predicacionis arma bit. & ia cornibus potestatis. qualem
 nesciat semita angustiore esse quam uia. fit ergo dan coluber in uia
 quia in presentis uis latitudinis eos ambulare reuocat. quibus quasi
 patendo blandit; sed in uia mordet. quia eos quibus libertate tribuit.
 erroris sui ueneno contumit. ^{legum} fit ^{legum} cerastes in semina quia
 quos fideles repperit & sese ad praeccepta celestia angustia tanera
 constringent. Non solum equitas callidus p suasionis
 in p&it sed & iam terrore potestatis p&emit.

fiat

equi est quisquis exollitur indignitatib mundi, qui retro cadere.

Alip^o secum non angere possit beneficia. Et sic dicitur in exercitior
na potestatis, quod in loco equis humeranda Insinuat quip elatio nem suā
Incurtila bene uū tepora spumat. Et quia ut p^o extrema mundi app
hendere nōd. corat et iste equi ungulas mordere p^obez. Ungulae
quippe equi mor dere est. extrema seculi ferendo conangere, ut cadat
ascensor eius nōd ascensio. Et dicitur Et in faciem suam sic dicitur sic me

monatur; In facie em cadere est. In hac uita suas unū que quae culpas
agnoscere. eas que penitendo deslere, rā uouero qū nō mudez cadere
ex hac uita repente decidere. Et ad que supplicia ducant ignorare. Et quia

indya errorissimū laqueis capta xpo uix xpm expectat. beue iacob

eo dem tūco repens in leditorū uoce conuersus est dicens salutare nū

expectabo dñe. id est non sicut Infideli ante xpm. sed em qui hū redēp

tonē nūm uenitū est uerū credofideli ter xpm; Cad accinctus

preliabit ante eū. Itaq ad accinctus. psona dñi xpm. qui in pmo

aduentu humilitatis suae ante aduentū ante xpm preliabit ^{andū} occur

re. accinctus gladio uerbis in circa femur portat si me. quo Inimicos

diuulsa. id est filiu a patre. filia a matre. nūm uerū lux qd legit

In euangeliō. non uenit pacem tēro sed gladiū. Quod autē ait dē pō

accingetur rē dō sū. Claritas dñi in secundo regno eius ostendit.

Quia cū uenerit ante xpm. hē occurrit rē dō sū. id est post eius uisita xpm

celum aduentu p gre diens. ut interficiat eū gladio oris sui. Unde

Abeneide gād latrum culis interpretat. Et qd posterior. id est fecit

pedis quā latrunculū rapido atque Inquiso aduentu exiliat comm

apra ante xpm obpugnacionē. hinc est qd euangelista pēlamat

quens. Quia dicit dñi sicut fur In nocte hānem. Et xpm ergo clarit

et retro proeliari contra ante xpm scribit. ante eū nā que In oc

culto aduentu hūmilitatis. post eū manifestus In gloria maies

tatis; dmonstrat a petre mo rē sē pphētia patriācha hūm

specialiter p mēre ad xpm. ficerū at benedictus Inquit

In latitudine gād. quā fileo requeunt. cepit que brachiū

Alip^o secum non angere possit beneficia. Et sic dicitur in exercitior
na potestatis, quod in loco equis humeranda Insinuat quip elatio nem suā
Incurtila bene uū tepora spumat. Et quia ut p^o extrema mundi app
hendere nōd. corat et iste equi ungulas mordere p^obez. Ungulae
quippe equi mor dere est. extrema seculi ferendo conangere, ut cadat
ascensor eius nōd ascensio. Et dicitur Et in faciem suam sic dicitur sic me
monatur; In facie em cadere est. In hac uita suas unū que quae culpas
agnoscere. eas que penitendo deslere, rā uouero qū nō mudez cadere
ex hac uita repente decidere. Et ad que supplicia ducant ignorare. Et quia
indya errorissimū laqueis capta xpo uix xpm expectat. beue iacob
eo dem tūco repens in leditorū uoce conuersus est dicens salutare nū
expectabo dñe. id est non sicut Infideli ante xpm. sed em qui hū redēp
tonē nūm uenitū est uerū credofideli ter xpm; Cad accinctus
preliabit ante eū. Itaq ad accinctus. psona dñi xpm. qui in pmo
aduentu humilitatis suae ante aduentū ante xpm preliabit ^{andū} occur
re. accinctus gladio uerbis in circa femur portat si me. quo Inimicos
diuulsa. id est filiu a patre. filia a matre. nūm uerū lux qd legit
In euangeliō. non uenit pacem tēro sed gladiū. Quod autē ait dē pō
accingetur rē dō sū. Claritas dñi in secundo regno eius ostendit.
Quia cū uenerit ante xpm. hē occurrit rē dō sū. id est post eius uisita xpm
celum aduentu p gre diens. ut interficiat eū gladio oris sui. Unde
Abeneide gād latrum culis interpretat. Et qd posterior. id est fecit
pedis quā latrunculū rapido atque Inquiso aduentu exiliat comm
apra ante xpm obpugnacionē. hinc est qd euangelista pēlamat
quens. Quia dicit dñi sicut fur In nocte hānem. Et xpm ergo clarit
et retro proeliari contra ante xpm scribit. ante eū nā que In oc
culto aduentu hūmilitatis. post eū manifestus In gloria maies
tatis; dmonstrat a petre mo rē sē pphētia patriācha hūm
specialiter p mēre ad xpm. ficerū at benedictus Inquit
In latitudine gād. quā fileo requeunt. cepit que brachiū

Rueracē. ^{de} Qui principatū suū. Agnoscat itaque
 quis requie uerit sicut leo. i. i. xpi in sepulchro suo. quis confregit
 ueracē brachia que potentū. i. i. redemptor nri. qui humiliat uis uerit
 & supbia excelsorū. Quis uidet principatū suū. Nihille curatus est prin
 cipatus & honor & regnū. **A**ser pinguis panis eius & p^{br}be dilmas
 regib; Aser cuius nom significat diuitias. id est xpi. cuius est altitudo di
 uitiarū sapientie & scientie. qui p^{te} nos paup factus ē cū diues esset cuius
 panis pinguis factus est caro filii & eius que ē et cetera. quā si quis manducauerit
 nūmoraetur in regnū; Iste & p^{br}be dilmas sapientie regib; Id est
 quis ensus p^{br}nos bene regent. quid dominant uiciorū suorū. quia si agunt
 corporalia & in seruicū subiciunt; Ne p^{br}ali qd inter p^{br}atē dilmas.
 apostolos & p^{br}be dicatores sōt significat. quorū doctrina in latitudinē
 totius mundi diffusa est. ex hac enim tribu fuerūt apostoli qui sunt principes
 ecclesiarū & duces. & principes Zabulon & principes nephtali; qui sine dubio
 ad p^{br}na referuntur apostolorū. p^{br} sicut filii excelsorū. id est p^{br}ph^{br}ta
 qui in manu potentis dispositi. & a qua sagittę excussę p^{br}uenit usque ad
 inferna. Unde & benedictio nephtali ceruus emisus scribit. quia in ierū ad
 uoluit p^{br}dicatores uel ocis aliu exilimes in more ceruorū trans eundem t more
 in p^{br}ca menta scēthū. sic que excelsa ac sublimia meditauerit. dant elo
 quia pulchritu diuis. id est p^{br}be dicant cunctis gentib; doctrina dñi saluatoris.
 Iulius ac crescentis ioseph. hęc p^{br}ph^{br}ta post passionē dñi p^{br}ter uocis
 imagine p^{br}ter uita. quare dicitur in celū post uita dñi p^{br}ter uita
 que dicitur. filius ac crescentis ioseph filius ac crescentis. uisus in g^{br}ta bus. quia
 cum ob incredulitatē sinagogy populū reliquit. & innumera sibi plebem
 ecclesie ex omnib; gentib; ampliat. qd & dicit cetero dicens. Remi
 niscentē & conuertent addñm uniuersę in inferna; filius ac crescentis & de
 corus aspectu. omī em superio illius pulchritudo. luxa qd & dicit in psal
 mo cantē. Speciosus forma p^{br}ter filius hominū. filius dicitur p^{br}ter uita
 pulchritudo dñi xpi accensę dicitur. uerū sponū p^{br}ter uita p^{br}ter uita
 ciarū & osculo caritatis illi copulentur ac que ad herent;
 . i. i. gentes t^{br} eccle q^{br} crediderūt i. xpm. hęc sup soli dicitē fidei q^{br} supmurū amore.

Sed obitur gressus cum quando falsi ^{t cogitauerit} testimonii columni
antes sem dñi obprimere. imago y populi temptaue
runt. Inuiderunt q; illi habebant res iacula neque em
quis qua in ioseph comedit sagit tax uel aliquo iulne
ris celum sed hoc specialiter euenit in xpo; sed in festi
arcus eius. Xps enim arcu suum & arma pugnandi posuit
in celo qui fortis est propugnator. cuius uirtute conciditur
omnis nequitia pfdorum; & dissoluta sunt unculabryl
orum eius quibus frangit eum unculu ad pilatum dixerunt.
uel quibus eum suspensum ligno crucifix erunt. Retissi
sunt enim per manus di omnipotentis iacob. hoc est p m a
num omnipotentis di iacob ex ^{femore} genu. ipse dñs
bonus pastor egressus est lapis & firmitas credentiu in
israhel; & pator stuerit adiutor tuus; quis adiuuor filiu
nisi solus di pater. qui dixit. iacob puer meus. suscipi & eu
animam eam. & omnipotens benedict ^{neq} tibi. benedictionem
bus celi de sup. benedictionibus abyssu iacentis deorsu.
uniuersa enim subiecit ei. celestia p benedictionem
celi & terrena per benedictione abyssu iacentis
deorsum ut omnibus angelis & hominibus domina
r&ur; benedictionibus uberu. Idest siue duoy
testamentorum quorum altero nuntiatu est.
Altero demonstratus; siue benedictionibus uberu
marie que uere benedicta erit quia ^{hisdem} ^{actur}
scā uirgo de sedno potu lactis in mulso; unde illa mulier in euan
gelo ait. Be ^{actur} uerit que portauit & ubera que su
xist; benedictionibus uberu & uulue. Quia hic benedict uulua
de matris. illa uaque uirginalis que nobis xpm dñm edidit.
De qua pater p iheremia pph&a dicit; prius qua ufo; mare
In utero nouit & ante qua exiit de uulua scā fca uice; bene

dictio neq[ue] patris in conspectu meo bene dictionibus patris
 prioris benedictiones Inquit patris illius celestis que dicitur sunt ubi
 asumo caly. & ab ip[s]i confortantur. Id est preua luctu benedi
 cionibus patris aioru[m] ultra omne existenti[m] merzium patris
 prophetarum sine prophetarum conualuit benedictio
 omnipo terris patris in filio. Ita ut null[us] scion[is] equatur
 donec ueni desideriu[m] collu ad eterna[m]. Collet ista scion[is] que p[er] aduen
 tu prophetantes magno cu[m] desiderio incarnatione ei expectauerunt.
 De quib[us] & dicit dicitur. quia multa iusti & prophete cupierit uidere que
 uiderit hic ergo scio dicitur collu p[er] excellenti[m] scion[is] quia dicitur ad
 uocatur. quia uita consecunt ad eterna[m] p[er] hinc erunt cu[m] mundo solente
 cre dunt ad eterna[m] fiane Incapre ioseph. Omni scilicet benedictione
 iste sup[er] capite xpi ponunt. Quas incarnationis accepit & sup[er] ueritate na
 zarethe de quo scriptu[m] est. qm nata reus uocabit id est scio dicitur. Inmeritis suis quia
 ipse est caput omniu[m] eminentiu[m] uniuersoru[m] scion[is]. Quos dicitur & dicitur uocat
 In salmis; Beniamin lupus rapax manet comedere p[re]da[m] & ues p[er]e diuidit
 spolia; quibus dicitur apostolus paulus designat. Debemini in p[er]p[et]ua[m]
 uis. quia manet rapax p[re]da[m] id est In primordiu[m] fideles quos p[er] uis deuotantur.
 Ues p[er]e au[m] spolia diuidit quia fidelis post modu[m] factus sacra eloq[ui]a uidi
 entibus discrexione mirifica dispensa uis. legimus quenda[m] cecidit corbu[m]
 ad u[er]bem hierusalem ea que debemini scripta sunt referente. beniamin
 Inquit filius dolens. Inq[ui]t p[er] uis. hic forte hereditariu[m] eu locum
 accipit In quo terrenae hierusalem. que nunc p[er] Incredulitate[m] ab e[st]tae
 atq[ue] repulsa[m] haec eni[m] In filius suis sub p[er]sona beniamin designat. p[er] uis
 beniamin ultra ma coniequit benedictio ne. Ita & uis populis ultimis est
 saluandus. postea qua plenitudo gentiu[m] Inchoat. dicit eni[m] beniamin
 lupus rapax. lupus scilicet quia ipse populus effudit sanguine[m] prophetaru[m]
 atq[ue] uis toru[m] p[er] pax aut p[er] uis dicitur dicitur. & multa eni[m] fano uerbidi &
 In media uento rapax quia de p[er] uis uolenter diripuit regnu[m] d[omi]ni. hic aut manet
 comedere p[re]da[m] manet illud tepus credit quo lege accepit. Tunc enim

in saluam
 t cognate
 imp[er]at
 neque in
 uulne
 in fofu
 mandipofu
 conicidat
 unu[er]s
 cum d[omi]n[us]
 runt. Re
 hoc est p[er]na
 p[er]fectis
 edentia in
 liu[m] filiu[m]
 cupi & eu
 medicina
 deorsu[m].
 dictionem
 acera
 bus domi
 ft suaduo
 ancu[m] et.
 suberu
 idem
 uer heuan
 in que su
 uuluael
 edido.
 formari
 bene

cap

uelocit